

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 595

(Όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 269/98 (ΦΕΚ Α' 196) και το Π.Δ. 282/99 (ΦΕΚ Α' 242)

Οροι και προϋποθέσεις εγκατάστασης και λειτουργία πρατηρίων διανομής υγραερίου GPL (LPG).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εχοντας υπόψη :

1. Το άρθρο 1, παράγραφος 2, του Ν.Δ. 511/1970 "περί ιδρύσεως και λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων, σταθμών αυτοκινήτων, πλυντηρίων αυτοκινήτων και περί κυκλοφοριακής συνδέσεως εγκαταστάσεως μετά των οδών (Α'91).
2. Την κοινή απόφαση 830/1997 του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών "Καθορισμός αρμοδιοτήτων του Υφυπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών" (Β'839).
3. Την κοινή απόφαση 1107147/1239/0006Α/1996 του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών "Καθορισμός αρμοδιοτήτων του Υφυπουργού Οικονομικών" (Β' 922).
4. Τις διατάξεις του άρθρου 29Α του ν. 1558/1985 "Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα" (Α' 137), το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 27 του ν.2081/1992 (Α'154) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 2469/1997 (Α'38).
5. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού
6. Την υπ' αριθ 406/1998 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και των Υφυπουργών Οικονομικών και Μεταφορών και Επικοινωνιών, αποφασίζουμε :

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄**ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 1****Ορισμοί**

Για την εφαρμογή των διατάξεων του διατάγματος αυτού οι παρακάτω όροι έχουν την ακόλουθη σημασία:

α) «Πρατήριο» είναι η εγκατάσταση που λειτουργεί με τους όρους και προϋποθέσεις του παρόντος διατάγματος για τον ανεφοδιασμό με υγραέριο (LPG) των οδικών οχημάτων.

β) «Μικτό Πρατήριο» είναι η εγκατάσταση που λειτουργεί με τους όρους και προϋποθέσεις του παρόντος διατάγματος για τον ανεφοδιασμό με υγραέριο και με βενζίνη - πετρέλαιο των οδικών οχημάτων.

γ) «Περίγραμμα Πρατηρίου» είναι η οριακή γραμμή περιφραξης του πρατηρίου, συμπληρωμένη με τη νοητή γραμμή περιφραξης της πρόσοψης του οικοπέδου, παράλληλα προς τον άξονα της οδού και σύμφωνα με τις διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας.

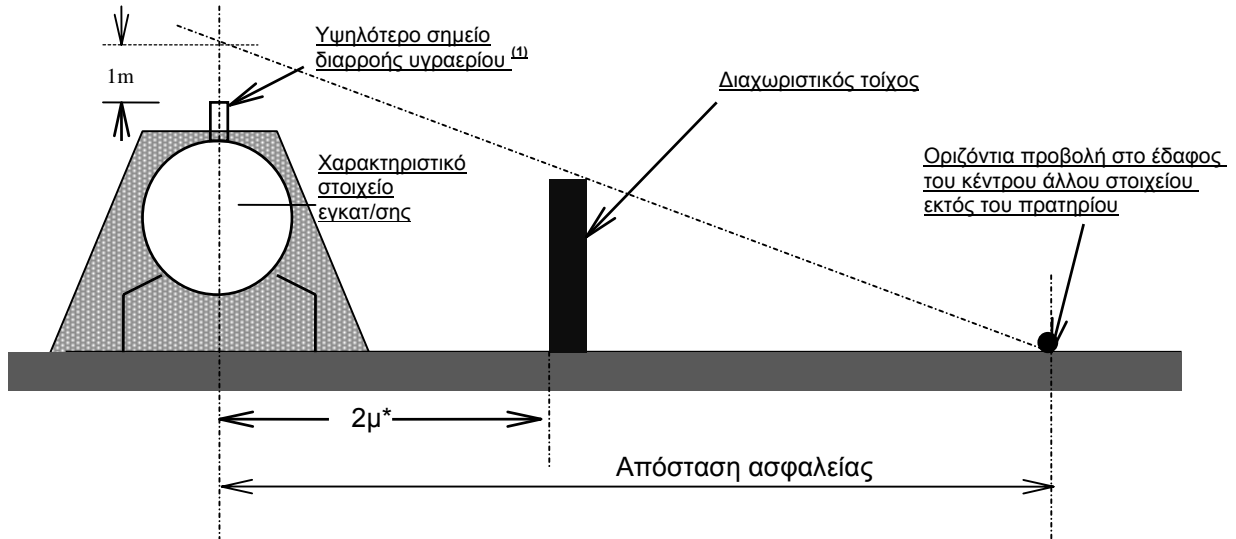
δ) «Βιομηχανική Ζώνη» είναι αυτή που καθορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας και της ΕΤΒΑ. Για την περίπτωση του νομού Αττικής τέτοια ζώνη είναι εκείνη που προβλέπεται από τους χάρτες που αναφέρονται στο άρθρο 2 του Π.Δ. 84/1984 «περί ίδρυσης, επέκτασης, εκσυγχρονισμού, συγχώνευσης και μετεγκατάστασης βιομηχανιών, βιοτεχνιών και αποθηκών μέσα στα όρια του ηπειρωτικού τμήματος του Νομού Αττικής και των νησιών Σαλαμίνας και Αίγινας» (ΦΕΚ 33/Α/1984), κι όπου, βάσει αυτού, επιτρέπεται η ίδρυση νέας βιομηχανίας, βιοτεχνίας για επαγγελματική εγκατάσταση - περιοχές (ΕΜ) και (ΕΟ).

«Βιομηχανικό ή Βιοτεχνικό Πάρκο» είναι το οριζόμενο από τις διατάξεις των περιπτ. β και γ της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2545/1997 (Α' 254).

ε) «Λεκανοπέδιο Αττικής» είναι η ευρύτερη περιοχή της Αθήνας όπως αυτή ορίζεται από το άρθρο 1, παρ. 1 του ν.1515/1985 (Α' 18).

στ) «Διαχωριστικός τοίχος» είναι ο τύπος της κατασκευής όπου τα χρησιμοποιούμενα υλικά είναι άκαυστα. Ο τοίχος αυτός βρίσκεται μέσα στο περίγραμμα του πρατηρίου. Εάν μεταξύ των διαφόρων χαρακτηριστικών στοιχείων της εγκατάστασης του πρατηρίου, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο η) του παρόντος άρθρου, και άλλων στοιχείων, οικοδομικών ή μη εκτός του πρατηρίου, παρεμβληθεί διαχωριστικός τοίχος, οι καθοριζόμενες στο άρθρο 4 του παρόντος διατάγματος εξωτερικές αποστάσεις ασφαλείας είναι δυνατό να μειωθούν. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, οι διαχωριστικοί τοίχοι πρέπει να εξασφαλίζουν ότι το ολικό μήκος του συντομότερου δρόμου (παρακαμπτήριο του τοίχου) από τυχόν σημείο διαρροής υγραερίου του χαρακτηριστικού στοιχείου της εγκατάστασης και άλλου στοιχείου εκτός του πρατηρίου, δεν είναι μικρότερος από τις αντίστοιχες αποστάσεις ασφαλείας. Η ελάχιστη απόσταση μεταξύ διαχωριστικού τοίχου και δεξαμενής ορίζεται σε 2 μέτρα και μεταξύ αυτού και άλλου χαρακτηριστικού στοιχείου του πρατηρίου σε 5 μέτρα (βλέπε σχήμα 1).

Το ύψος του διαχωριστικού τοίχου καθορίζεται, ανάλογα με τη θέση του, χαράσσοντας μια ευθεία με αφετηρία 1 μέτρο από το υψηλότερο σημείο πιθανής διαρροής του χαρακτηριστικού στοιχείου και κατάληξη επί του εδάφους σε οριζόντια απόσταση ίση με την απόσταση ασφαλείας για το άλλο διαχωριζόμενο στοιχείο, σύμφωνα με το κατωτέρω σχήμα 1.

Σχήμα 1

* 5 μ. για τα λοιπά χαρακτηριστικά στοιχεία.

(1) Για υπόγεια ή επιχωματωμένη δεξαμενή, λαμβάνεται πάντοτε υπόψη ως υψηλότερο σημείο διαρροής το ελεύθερο άκρο (στόμιο) του σωλήνα εξαγωγής της βαλβίδας ασφαλείας (ανακουφιστική βαλβίδα)

Επιτρέπονται μέχρι δύο διαχωριστικοί τοίχοι για κάθε περίπτωση, τοποθετούμενοι είτε απέναντι είτε υπό γωνία μεταξύ τους.

ζ) «Χαρακτηριστικά στοιχεία του πρατηρίου» είναι:

αα) Το κέλυφος της(των) δεξαμενής(ών) υγραερίου. Για τον καθορισμό του ύψους του διαχωριστικού τοίχου, λαμβάνεται ως χαρακτηριστικό σημείο το στόμιο του σωλήνα εξαγωγής της βαλβίδας ασφαλείας (βλέπε σχήμα 1).

ββ) Το/τα σημείο(α) (στόμια) πλήρωσης της/των δεξαμενής(ών) υγραερίου.

γγ) Το περίβλημα των συσκευών διανομής.

δδ) Οι αντλίες και ο συμπιεστής υγραερίου.

Άρθρο 2

Χωροταξική θέση πρατηρίου

1. Η εγκατάσταση και λειτουργία πρατηρίου επιτρέπεται:

α) Σε βιομηχανικές ζώνες ή βιομηχανικά ή βιοτεχνικά πάρκα, όπως καθορίζονται στην περίπτωση δ του προηγούμενου άρθρου, σε ζώνες του άρθρου 24 του ν. 1650/1986 που έχουν ως αποκλειστική ή κύρια χρήση τη βιομηχανία καθώς και σε κάθε άλλη περιοχή ή ζώνη που καθορίζεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της χωροταξικής και πολεοδομικής νομοθεσίας με αποκλειστική ή κύρια χρήση τη βιομηχανία ή τη βιοτεχνία.

β) Σε περιοχές εκτός σχεδίου πόλεως, εφόσον δεν απαγορεύεται από άλλες πολεοδομικές διατάξεις.

2. Η Κοινή Υπουργική Απόφαση 28780/1402/1987 (Δ' 514) καθώς και οι αποφάσεις Νομαρχών που έχουν εκδοθεί με τις διατάξεις του άρθρου 2, παρ. β) του π.δ. 595/1984, όπως ίσχυαν πριν τροποποιηθούν με το παρόν Διάταγμα, εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 3

Προϋποθέσεις κυκλοφοριακής σύνδεσης

1. Η ίδρυση πρατηρίου ή μικτού πρατηρίου στις θέσεις που καθορίζονται στο προηγούμενο άρθρο, επιτρέπεται εφ' όσον πληρούνται και οι παρακάτω όροι:

α) Οι ζώνες επιβράδυνσης ή επιτάχυνσης της κυκλοφοριακής σύνδεσης του πρατηρίου δεν εκτείνονται στην είσοδο ή την έξοδο σχολείων, εκκλησιών, νοσηλευτικών ιδρυμάτων, κινηματογράφων ή θεάτρων, μονίμων εγκαταστάσεων αθλητικών κέντρων και στρατοπέδων.

β) Σε θέσεις που βρίσκονται σε καμπυλότητα ή αναστροφή κλίσης δρόμων, με την προϋπόθεση ότι υπάρχει ορατότητα από απόσταση 200 μ., 150 μ. και 70 μ. για τις περιπτώσεις πρατηρίων επί εθνικών, επαρχιακών και δημοτικών ή κοινοτικών δρόμων αντίστοιχως, κατ' ευθεία γραμμή από το πλησιέστερο σημείο της εισόδου ή της εξόδου του πρατηρίου και μέχρι την τομή της ευθείας αυτής με τον άξονα της πλησιέστερης προς το πρατήριο λωρίδας κυκλοφορίας του δρόμου.

γ) Η απόσταση του περιγράμματος του πρατηρίου απέχει σε κάθε περίπτωση από το περίγραμμα άλλου πρατηρίου υγραερίου ή μικτού πρατηρίου τουλάχιστον 500 μ., της απόστασης αυτής μετρούμενης προς κάθε κατεύθυνση (ακτινικά) και επί οριζοντίου επιπέδου προβολής.

Επί της αυτής πλευράς του δρόμου, ο άξονας συμμετρίας της νησίδας του πρατηρίου πρέπει να βρίσκεται σε απόσταση από τον άξονα συμμετρίας άλλου πρατηρίου ή μικτού πρατηρίου μεγαλύτερη από:

αα) 5.000 μ. για την περίπτωση εθνικών δρόμων

ββ) 3.000 μ. για την περίπτωση επαρχιακών δρόμων

γγ) 1.500 μ. για την περίπτωση δημοτικών και κοινοτικών δρόμων.

δ) Σε απόσταση όχι μικρότερη των 200 μ. 150 μ. και 70 μ. για τις περιπτώσεις πρατηρίων επί εθνικών, επαρχιακών και δημοτικών ή κοινοτικών δρόμων αντίστοιχα από το σημείο συνάντησης των αξόνων του προ του πρατηρίου δρόμου με τον άξονα άλλου δρόμου ή από την αρχή ή το τέρμα της διάταξης κυκλοφοριακής σύνδεσης σταθμών διοδίων και πλατυσμάτων (PARKING).

Οι αποστάσεις ισχύουν και για τις περιπτώσεις συνάντησης της οδού με σιδηροδρομική γραμμή. Οι αποστάσεις αυτές σε περίπτωση διαμόρφωσης ισόπεδων ή ανισόπεδων κόμβων ισχύουν για τις δύο πλευρές της οδού και μετριοούνται από το σημείο της οδού που αλλάζει η διατομή αυτής για τη διαμόρφωση του κόμβου. Σε περιπτώσεις απλών συμβολών οι αποστάσεις ισχύουν για την πλευρά της οδού που είναι συμβολή και μετρείται όπως ορίζει το προηγούμενο εδάφιο.

ε) Σε απόσταση όχι μικρότερη των 200 μ., 100 μ. και 50 μ. για τις περιπτώσεις πρατηρίων επί εθνικών, επαρχιακών και δημοτικών ή κοινοτικών δρόμων αντίστοιχα, από το άκρο τεχνικού έργου του δρόμου, που παρεμποδίζει τη διαπλάτυνση του δρόμου. Όταν η διαπλάτυνση του δρόμου είναι δυνατή κατά την κρίση της αρμοδίας για το δρόμο υπηρεσίας, η σχετική δαπάνη βαρύνει τον πρατηριούχο.

2. Η κυκλοφοριακή σύνδεση του πρατηρίου μετά του προ αυτού δρόμου πραγματοποιείται σύμφωνα με τα σχεδιαγράμματα διαμόρφωσης της κυκλοφοριακής σύνδεσης του πρατηρίου και τους όρους που αναφέρονται στις παρ. 4 και 6 του άρθρου 6, στο άρθρο 7 καθώς και στις παρ. 6 και 7 του άρθρου 21 του Β.Δ. 465/1970 (ΦΕΚ 150/Α/1970), όπως οι διατάξεις αυτές κάθε φορά ισχύουν, με εξαίρεση την απόσταση της νησίδας των συσκευών διανομής υγραερίου από το άκρο του δρόμου, η οποία πρέπει να πληροί τους όρους του παρόντος.

Άρθρο 4

Αποστάσεις ασφαλείας

Διακρίνονται δύο (2) κατηγορίες αποστάσεων ασφαλείας:

1. Εσωτερικές αποστάσεις ασφαλείας, ήτοι αποστάσεις μεταξύ των χαρακτηριστικών στοιχείων του πρατηρίου καθώς και μεταξύ των στοιχείων αυτών και του περιγράμματος του πρατηρίου. Οι αποστάσεις αυτές πρέπει να είναι μεγαλύτερες από τις τιμές των κατωτέρω πινάκων 1 και 2.

Πίνακας 1

Απόσταση κάθε δεξαμενής υγραερίου σε μέτρα	
Χαρακτηριστικό στοιχείο του πρατηρίου	Απόσταση από το κέλυφος της δεξαμενής (μ)
Από το περίγραμμα (όριο ιδιοκτησίας) του πρατηρίου, και το πλησιέστερο σημείο του κτιρίου πωλήσεων	10
Από το πλησιέστερο σημείο των λοιπών κτιριακών εγκατα/σεων του πρατηρίου και σταθερές πηγές έναυσης	10
Από το περίβλημα των συσκευών διανομής	10

Πίνακας 2

Αποστάσεις μεταξύ των λοιπών χαρακτηριστικών στοιχείων του πρατηρίου (μ)				
Στοιχείο ΤΗΣ εγκατάστασης	(1) Περίγραμμα πρατηρίου, κτίριο πρατηρίου και σταθερές πηγές έναυσης	(2) Περίβλημα συσκευών διανομής	(3) Σημείο πλήρωσης δεξαμενής(ών)	(4) Αντλίες και συμπιεστές υγραερίου
(1)	0	10	10	10
(2)	10	0	10	10
(3)	10	10	0	-
(4)	10	10	-	0

2. Εξωτερικές αποστάσεις ασφαλείας, ήτοι αποστάσεις μεταξύ των χαρακτηριστικών στοιχείων του πρατηρίου και στοιχείων ή κατασκευών εκτός του περιγράμματος του πρατηρίου. Τα χαρακτηριστικά στοιχεία του πρατηρίου πρέπει να απέχουν τουλάχιστον:

α) από τον άξονα σιδηροδρομικών γραμμών 30 μ.

β) από το πλησιέστερο σημείο του άκρου αυτοκινητόδρομου ή εθνικού δρόμου 30 μ. Η απόσταση αυτή καθορίζεται σε 20 μέτρα προκειμένου περί πρατηρίου που βρίσκεται μέσα σε περιοχή που ορίζεται από την παράγραφο α του άρθρου 2 του παρόντος διατάγματος.

γ) από στάση λεωφορείου ή άλλου συγκοινωνιακού μέσου 30 μ.

δ) δα) Από κατοικίες, αυτοτελή κτίρια γραφείων ή εμπορικών καταστημάτων, 25 μέτρα στις περιπτώσεις που το πρατήριο βρίσκεται μέσα σε περιοχή που ορίζεται από την παράγραφο α) του άρθρου 2 του παρόντος διατάγματος και το περίγραμμά του δεν βρίσκεται στα όρια της περιοχής αυτής με περιοχή εκτός σχεδίου πόλης,

δβ) Στις περιπτώσεις που το πρατήριο βρίσκεται εκτός σχεδίου πόλης, 30 μ. από αυτοτελή κτίρια γραφείων ή εμπορικών καταστημάτων και 50 μ. από νόμιμα ανεγερθείσες κατοικίες,

δγ) Στην περίπτωση που το πρατήριο βρίσκεται στα όρια περιοχής που ορίζεται από την παράγραφο α του άρθρου 2 του παρόντος διατάγματος και σε επαφή με περιοχή που είναι εκτός σχεδίου, τότε για τις πλευρές του πρατηρίου που είναι σε επαφή με την περιοχή αυτή, ισχύουν οι αποστάσεις που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο δβ).

ε) από τα σύνορα των οικοπέδων παιδικών σταθμών, σχολείων, κατασκηνώσεων, περιφραγμένων χώρων άθλησης, σωματιστικών ιδρυμάτων, νεκροταφείων και υπεραγορών τροφίμων και άλλων ειδών καθώς και από τα όρια των κτιρίων ή κτιριακών εγκαταστάσεων ενοριακών ναών, κινηματογράφων, θεάτρων, κέντρων διασκέδασης, κλειστών γυμναστηρίων, δημοσίων υπηρεσιών, τερματικών σταθμών υπεραστικών λεωφορείων ή τραίνων και αεροδρομίων 100 μ.

στ) από γήπεδα χωρητικότητας πάνω από χίλια (1000) άτομα, νοσηλευτικά ιδρύματα, στρατόπεδα, εργοστάσια ή χώρους αποθήκευσης ή πώλησης ευφλέκτων, εκρηκτικών ή τοξικών υλών, δασών ή δασικών εκτάσεων χαρακτηρισμένων από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας 150μ.

ζ) από αρχαιολογικούς χώρους, την απόσταση που ορίζεται από τις οικείες διατάξεις που προβλέπουν την δόμηση στους χώρους αυτούς.

Άρθρο 5

Μικτά πρατήρια.

1. Στα μικτά πρατήρια τηρείται απόσταση 10 μ. τουλάχιστον μεταξύ:

α) του κελύφους των δεξαμενών υγραερίου και βενζίνης - πετρελαίου.

β) των συσκευών διανομής υγραερίου και των αντλιών βενζίνης - πετρελαίου,

γ) των δεξαμενών της μιας εγκατάστασης και των συσκευών διανομής της άλλης εγκατάστασης.

2. Στα μικτά πρατήρια απαγορεύεται γενικώς η χρήση χειροκίνητων αντλιών παροχής μείγματος βενζίνης με ορυκτέλαιο.

3. Γενικώς τα μικτά πρατήρια, εκτός από την τήρηση των διατάξεων του παρόντος θα πρέπει να πληρούν τους όρους και προϋποθέσεις των κειμένων εκάστοτε διατάξεων των σχετικών με την ίδρυση και λειτουργία πρατηρίων βενζίνης πετρελαίου σε όσα σημεία δεν αντίκεινται στο παρόν διάταγμα.

Άρθρο 6

Συνέπειες μείωσης αποστάσεων ασφαλείας

1. Αν για οποιονδήποτε λόγο οι αποστάσεις ασφαλείας που αναφέρονται στα άρθρα 4 και 5 του παρόντος ελαττωθούν, συστήνεται από τον οικείο νομάρχη επιτροπή όμοιας σύνθεσης με εκείνη της παρ. 2 του άρθρου 25, η οποία μετά από αυτοψία, προτείνει, με πλήρη αιτιολόγηση, την οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας του πρατηρίου χορηγούμενης ετήσιας προθεσμίας προς μετεγκατάστασή του, ή τη λήψη συγκεκριμένων πρόσθετων μέτρων ασφαλείας (όπως ενίσχυση των μέτρων πυροπροστασίας, τοποθέτηση διαχωριστικών τοίχων, κ.λ.π.), εντός προθεσμίας που η ίδια επιτροπή ορίζει ανάλογα με τις ειδικότερες συνθήκες, μετά την άπρακτη πάροδο της οποίας ανακαλείται προσωρινά η άδεια λειτουργίας του πρατηρίου. Τα ανωτέρω κοινοποιούνται με απόφαση του Νομάρχη στον ενδιαφερόμενο. Μετά την αποπεράτωση των συγκεκριμένων πρόσθετων μέτρων ασφαλείας και αφού διαπιστωθεί μετά από δεύτερη αυτοψία ότι αυτά έγιναν σύμφωνα με τις υποδείξεις της επιτροπής, χορηγείται με απόφαση του νομάρχη, νέα άδεια λειτουργίας ισχύος δέκα (10) ετών, ανανεούμενη ανά δεκαετία κατά τις λοιπές διατάξεις του άρθρου 27 του παρόντος. Εφόσον εντός έτους από την ημερομηνία της προσωρινής ανάκλησης της άδειας δεν έχουν υλοποιηθεί τα συγκεκριμένα μέτρα που έχει υποδείξει η Επιτροπή, ανακαλείται οριστικά με απόφαση του νομάρχη η άδεια λειτουργίας.

2. Για τα μικτά πρατήρια, αν ελαττωθούν οι αποστάσεις των άρθρων 4 και 5 του παρόντος, ανακαλείται προσωρινά μετά την πάροδο της κατά την παρ. 1 του παρόντος άρθρου προθεσμίας, η άδεια λειτουργίας του πρατηρίου. Η ανάκληση αυτή αφορά μόνο την εγκατάσταση διανομής υγραερίου, όπου ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο. Το πρατήριο βενζίνης-πετρελαίου εξακολουθεί να λειτουργεί εφόσον δεν αντίκειται στις κείμενες διατάξεις.

3. Οι λεπτομέρειες του παρόντος άρθρου ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'.

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

Άρθρο 7.

Εγκαταστάσεις και μηχανισμοί πρατηρίου.

Το πρατήριο έχει απαραίτητα τις παρακάτω εγκαταστάσεις και μηχανισμούς:

1. Μία (1) ή δύο (2) υπόγειες ή επιχωματωμένες δεξαμενές αποθήκευσης και παροχής υγραερίου συνολικής χωρητικότητας εκάστης όχι μικρότερης των 18 μ³ και μέχρι 60 μ³ συνολικά. Σε περίπτωση τοποθέτησης δύο (2) δεξαμενών, αυτές πρέπει να είναι της ίδιας χωρητικότητας και των ίδιων διαστάσεων και να είναι τοποθετημένες επί του αυτού οριζοντίου επιπέδου.

2. Τις απαραίτητες ηλεκτροκίνητες αντλίες υγραερίου για τις συσκευές διανομής. Μπορεί επίσης να έχει και έναν ηλεκτροκίνητο συμπιεστή υγραερίου επιβοηθητικά για τη μετάγγιση υγραερίου από το βυτιοφόρο όχημα στις δεξαμενές του πρατηρίου ή μεταξύ των δεξαμενών του πρατηρίου.

3. Μέχρι 3 (τρεις) το πολύ συσκευές (μονές ή διπλές) διανομής υγραερίου.

4. Σωληνώσεις προσαγωγής και επιστροφής του υγραερίου.

5. Τις απαραίτητες βοηθητικές κτιριακές εγκαταστάσεις.

Άρθρο 8

Δεξαμενές υγραερίου

1. Οι δεξαμενές είναι μέχρι δύο (2), υπόγειες ή επιχωματωμένες, οι οποίες υπολογίζονται, κατασκευάζονται και δοκιμάζονται σύμφωνα με Αναγνωρισμένο Κανονισμό Δοχείων υπό πίεση και σύμφωνα με τους όρους και διατάξεις της Υ.Α. 14165/Φ17.4/373/1993 (Β' 673), «Θέσπιση κανονισμού για την ασφαλή κατασκευή και κυκλοφορία των δοχείων πίεσης και συσκευών αερίου». Αναγνωρισμένος Κανονισμός είναι ο σχετικός Εθνικός Κανονισμός, ή σχετικό πρότυπο ΕΛΟΤ, ή εναρμονισμένο Ευρωπαϊκό Πρότυπο της ΕΕ. Σε περίπτωση δύο δεξαμενών, πρέπει να είναι και οι δύο υπόγειες ή και οι δύο επιχωματωμένες. Κάθε δεξαμενή πρέπει να έχει μέχρι δύο (2) ανθρωποθυρίδες, στα καλύμματα των οποίων να συγκολλούνται οι διάφορες σωληνώσεις που είναι απαραίτητες για τον έλεγχο της δεξαμενής (έλεγχος στάθμης ή περιεχομένου και πίεσης), την ασφάλεια (βαλβίδες ασφαλείας) και τη λειτουργία της εγκατάστασης (σωληνώσεις πλήρωσης, αέριας φάσης επιστροφών από αντλίες και από συσκευές διανομής και εξυδάτωσης).

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 7, κάθε μια από τις δεξαμενές πρέπει να έχουν:

- α) Ελάχιστη χωρητικότητα 18 μ³,
- β) Μέγιστη χωρητικότητα 60 μ³,
- γ) Ειδική επικάλυψη από αντιδιαβρωτικό υλικό για προστασία τους από τη διάβρωση.

3. Κάθε δεξαμενή πρέπει να είναι εφοδιασμένη με τα παρακάτω εξαρτήματα:

α) Με ένα (1) κατάλληλο όργανο μέτρησης του περιεχομένου υγρού υγραερίου της δεξαμενής (όργανο ένδειξης επί τοις εκατό (%) όγκου ή/και δείκτης στάθμης).

β) Με ένα (1) δείκτη μέγιστης στάθμης για τον έλεγχο της μέγιστης επιτρεπόμενης στάθμης του υγρού. Ο δείκτης αυτός μπορεί να αποτελείται από έναν μόνιμο σωλήνα εσωτερικής διαμέτρου έξι και μισό (6,5) χιλιοστών στον οποίο είναι τοποθετημένη μια βαλβίδα ελέγχου, διατομής το πολύ δύο (2) τετραγωνικών χιλιοστών. Ο σωλήνας αυτός πρέπει να εκτείνεται μέσα στη δεξαμενή κατά τέτοιο τρόπο, ώστε το άκρο του να εφάπτεται με την επιφάνεια του υγρού όταν η δεξαμενή είναι γεμάτη σε ποσοστό ογδόντα πέντε στα εκατό (85%) της χωρητικότητάς της. Ο παραπάνω δείκτης μέγιστης στάθμης μπορεί να αντικατασταθεί με ένα όργανο ελέγχου υπερπλήρωσης της δεξαμενής, το οποίο δίνει ειδοποίηση (ηχητικό και φωτεινό σήμα) όταν ο όγκος του υγρού υγραερίου καταλάβει το 85% του ολικού όγκου της δεξαμενής και όταν φθάσει το 90% κλείνει αυτόματα την τηλεχειριζόμενη βάννα πλήρωσης της δεξαμενής.

γ) Με ένα (1) σύστημα μιας ή περισσότερων ανακουφιστικών βαλβίδων πίεσης (ασφαλιστικές βαλβίδες) που λειτουργούν με ελατήριο. Οι βαλβίδες αυτές πρέπει να πληρούν τα καθοριζόμενα στις παραγράφους 3.3.3 ως 3.3.6 της ΚΥΑ Δ3/14858/93 (Β' 477), «Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών διαμόρφωσης, σχεδίασης, κατασκευής, ασφαλούς λειτουργίας και πυροπροστασίας εγκαταστάσεων αποθήκευσης, εμφιάλωσης, διακίνησης και διανομής υγραερίου, καθώς και εγκαταστάσεων για τη χρήση αυτού σε βιομηχανικές, βιοτεχνικές και επαγγελματικές δραστηριότητες».

δ) Με βαλβίδες (βάννες) διακοπής και βαλβίδες διακοπής έκτακτης ανάγκης. Συγκεκριμένα, όλες οι συνδέσεις της δεξαμενής με είσοδο ή έξοδο υγραερίου απ' αυτή (πλήρωση δεξαμενής, παροχή προς αντλίες, αέρια φάση επιστροφής από αντλίες και από λιτρομετρητές), πρέπει να είναι εφοδιασμένες με χειροκίνητες ως επίσης και με τηλεχειριζόμενες βάννες. Οι τηλεχειριζόμενες βάννες μπορεί να κλείνουν είτε αυτόματα είτε από κομβίο έκτακτης ανάγκης. Επί πλέον, πρέπει να εφαρμόζονται και τα οριζόμενα στις παραγράφους 2.3.8 και 2.3.9 της ΚΥΑ Δ3/14858/93.

ε) Με μία (1) βαλβίδα αντεπιστροφής στο σημείο σύνδεσης του σωλήνα πλήρωσης της δεξαμενής με υγραέριο. Βαλβίδες που είναι συνδεδεμένες πάνω στη δεξαμενή και σε ύψος μικρότερο της μεγαλύτερης στάθμης του υγρού, είναι χαλύβδινες, έχουν εσωτερικά μέρη από υλικό ανθεκτικό στη διάβρωση και είναι κατάλληλες για προπάνιο. Οι βαλβίδες είναι κατάλληλες για πίεση λειτουργίας τουλάχιστον σαράντα (40) bar. Βαλβίδες και λοιπά εξαρτήματα κατασκευασμένα από χυτοσίδηρο απαγορεύονται. Η απαγόρευση αυτή δεν αφορά τον ελατό σίδηρο και χυτοσίδηρο σε σφαιροειδή γραφίτη, εφόσον τα υλικά αυτά είναι κατάλληλης ποιότητας για προπάνιο.

στ) Αγωγό γείωσης, διατομής 16 τ.χ. τουλάχιστον και ηλεκτρικής αντίστασης διάβασης ως προς γη όχι μεγαλύτερης από 4Ω.

4. Οι δεξαμενές δεν επιτρέπεται να έχουν σύστημα εκκένωσης του περιεχομένου των στον περιβάλλοντα χώρο, εκτός από τη διάταξη της εξυδάτωσης και εξαέρωσής των. Οι δεξαμενές πρέπει να είναι εφοδιασμένες με κατάλληλο μανόμετρο τοποθετημένο στην ανθρωποθυρίδα με παρεμβολή βαλβίδας διακοπής της ροής.

Άρθρο 9

Υπόγεια δεξαμενή

1. Η δεξαμενή τοποθετείται μέσα σε ειδικό περίβλημα και στερεώνεται κατά τρόπο ώστε να αντέχει σε πιθανές υδροστατικές ωθήσεις. Το περίβλημα κατασκευάζεται από οπλισμένο σκυρόδεμα πάχους τουλάχιστον είκοσι εκατοστών του μέτρου (0,20 μ). Το περίβλημα έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

α) Τα πάνω χείλη του περιμετρικού τοιχείου εξέχουν τουλάχιστον σαράντα εκατοστά του μέτρου (0,40 μ) σε σχέση με τη στάθμη της επιφάνειας του εδάφους.

β) Έχει διαστάσεις που επιτρέπουν ελεύθερο χώρο τουλάχιστον πενήντα εκατοστών του μέτρου (0,50 μ) μεταξύ των τοιχωμάτων του και του κελύφους της δεξαμενής, ο οποίος πληρούται με ξηρή άμμο λατομείου.

γ) Ο πυθμένας του περιβλήματος φέρει τέσσερις (4) τουλάχιστον οπές διαμέτρου εκάστης 10 εκατοστών του μέτρου (0,10 μ), κατάλληλα διατεταγμένες για την αποστράγγιση του νερού (βροχής κ.λπ). Στον πυθμένα, πριν από τη στρώση της άμμου λατομείου, τοποθετείται στρώση από χαλίκι οδόστρωσης ύψους περίπου 20 εκατοστών του μέτρου (0,20 μ). Στα σημεία των οπών αποστράγγισης η διάστρωση του χαλικιού οδόστρωσης πρέπει να γίνεται έτσι, ώστε να παρεμποδίζεται η διαρροή της άμμου λατομείου μέσω των οπών αυτών. Επίσης, κανένα σημείο της εξωτερικής επιφάνειας της δεξαμενής δεν πρέπει να έρχεται σε επαφή με το χαλίκι.

δ) Οσον αφορά τις εσωτερικές και εξωτερικές καταπονήσεις της δεξαμενής, εφαρμόζονται κατ' αναλογία τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 10 του παρόντος διατάγματος.

2. Γενικώς ο χώρος μέσα στον οποίο είναι εγκατεστημένη η δεξαμενή υγραερίου είναι περιφραγμένος με μεταλλικό πλέγμα και έχει δύο πόρτες εισόδου, από άκαυστο υλικό, τη μια απέναντι στην άλλη, οι οποίες ασφαλίζουν καλά απο έξω με κλειδί, ώστε να αποφεύγεται η είσοδος αναρμόδιων ατόμων. Οι πόρτες έχουν τη δυνατότητα να ανοίγουν από μέσα χωρίς κλειδί έστω και αν αυτές είναι κλειδωμένες από έξω.

Η απόσταση της περίφραξης από την εξωτερική επιφάνεια του περιβλήματος της δεξαμενής πρέπει να είναι τουλάχιστον 1,50 μ.

3. Η δεξαμενή τοποθετείται μέσα στο περίβλημα και στηρίζεται σε κατάλληλα βάθρα απο σκυρόδεμα, που κατασκευάζονται πάνω στον πυθμένα και από το ίδιο υλικό, όπως και το περίβλημα, σύμφωνα με τον κανονισμό οπλισμένου σκυροδέματος (αναλόγου πάχους και οπλισμού) για να πάρουν το φορτίο της δεξαμενής όταν αυτή είναι γεμάτη.

Η αγκύρωση της δεξαμενής γίνεται υποχρεωτικά στο βάθρο το πλησιέστερο προς το σημείο σύνδεσης της δεξαμενής με τον σωλήνα λήψης του υγραερίου.

4. Η κάτω επιφάνεια του κυλίνδρου της δεξαμενής απέχει τουλάχιστον πενήντα (50) εκατοστά από τον πυθμένα του περιβλήματος.

5. Η πάνω επιφάνεια του κυλίνδρου της δεξαμενής δεν υπερβαίνει την στάθμη της επιφάνειας του γύρω εδάφους.

6. Το πάχος του στρώματος της άμμου, πάνω από τη δεξαμενή, είναι τουλάχιστον σαράντα (40) εκατοστά, η δε τελική επιφάνεια της δεν υπερβαίνει την επιφάνεια του καλύμματός της ή των ανθρωποθυρίδων της δεξαμενής.

7. Εσωτερικά του περιβλήματος και σε επαφή με ένα από τα περιμετρικά τοιχώματα, τοποθετείται κατακόρυφα ένας (1) σωλήνας χαλύβδινος διαμέτρου 2" που καταλήγει τρία (3) έως πέντε (5) εκατοστά πάνω από τον πυθμένα του περιβλήματος και που προορίζεται για τον έλεγχο τυχόν διαρροής υγραερίου από τη δεξαμενή.

Άρθρο 10

Επιχωματωμένη δεξαμενή

1. Επιχωματωμένη δεξαμενή είναι αυτή που βρίσκεται πάνω από το επίπεδο του εδάφους αλλά είναι καλυμμένη με χώμα ή άλλο παρόμοιο αδρανές υλικό.

2. Η δεξαμενή που θα επιχωματωθεί πρέπει να έχει μελετηθεί ώστε να αντέχει, εκτός από τις εσωτερικές καταπονήσεις, και σε εξωτερικές όπως:

α) Πίεση από το έδαφος και το υλικό επιχωμάτωσης,

β) Υδροστατική πίεση (λόγω πλημμυρισμένου εδάφους),

γ) Επίδραση γειτονικών δεξαμενών,

δ) Τριβές με το υλικό επιχωμάτωσης λόγω διαστολών της δεξαμενής και αλλοίωσης της αντιδιαβρωτικής προστασίας,

ε) Διαφορά καθίζησης στις βάσεις.

3. Η επιχωματωμένη δεξαμενή φέρει όλα τα απαραίτητα εξαρτήματα λειτουργίας που απαιτούνται και στην περίπτωση υπόγειας δεξαμενής και καθορίζονται στο άρθρο 8 του παρόντος διατάγματος. Όλες οι συνδέσεις σωλήνων που καλύπτονται από το υλικό επιχωμάτωσης πρέπει να γίνονται με συγκόλληση.

4. Το υλικό επιχωμάτωσης πρέπει να είναι αδρανές και να μην έχει διαβρωτικές επιδράσεις στη δεξαμενή. Πρέπει να έρχεται σε κατ' ευθείαν επαφή με αυτή και να την καλύπτει τουλάχιστον κατά 60 εκατοστά του μέτρου (0,60 μ).

5. Η δεξαμενή πρέπει να προστατεύεται αποτελεσματικά από διάβρωση με κατάλληλο τρόπο (βαφή, καθοδική προστασία κ.λπ).

6. Οσον αφορά την περίφραξη, ισχύουν τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 9 του παρόντος διατάγματος. Η απόσταση της περίφραξης από τη βάση του πρανούς της επιχωμάτωσης πρέπει να είναι τουλάχιστον 1,5 μ.

Άρθρο 11

Χαρακτηριστικά και ιδιότητες αντλιών

1. Οι αντλίες πρέπει να είναι κατάλληλες για τη μετάγγιση (άντληση) υγραερίου και να αντέχουν σε πίεση 30 bar. Η καταλληλότητα των αντλιών αυτών για υγραέριο προκύπτει από τους επίσημους καταλόγους των εργοστασίων κατασκευής ή/και από σχετική βεβαίωση Διπλ/χου Μηχανολόγου - Ηλεκτρολόγου Μηχανικού μέλους του Τ.Ε.Ε.

2. Η παροχή και το μανομετρικό ύψος των αντλιών είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τα χαρακτηριστικά της εγκατάστασης.

3. Οι ηλεκτροκινητήρες των αντλιών είναι αντiekρηκτικού τύπου και ειδικής κατασκευής για εγκαταστάσεις υγραερίου και πληρούν τις σχετικές διεθνείς προδιαγραφές ή τις υπάρχουσες ελληνικές.

Άρθρο 12

Τοποθέτηση αντλιών

1. **Υπόγειες δεξαμενές:** Η αντλία ή οι αντλίες υγραερίου τοποθετούνται στην επιφάνεια του στρώματος της άμμου, πάνω στη δεξαμενή, και κατά προτίμηση κοντά στο κάλυμμα μιας από τις ανθρωποθυρίδες της δεξαμενής, και σε κατάλληλη βάση, έτσι ώστε να εξασφαλίζουν τη συνεχή ροή του υγρού και να αποκλείεται η περίπτωση αεριοποίησής του μέσα στις συσκευές που κυκλοφορεί. Στο σωλήνα προς την αντλία, τοποθετείται μια (1) βαλβίδα διακοπής της ροής χειροκίνητη. Οι αντλίες γειώνονται με αγωγό ανάλογης διατομής, όπως ορίζεται από το σχετικό Κανονισμό Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων (Β' 59/1955, Β' 293/1966, Β' 687/1971, Β' 1525/1973, Β' 61/1977 και Β' 25/1981).

Άλλος τρόπος τοποθέτησης αντλιών είναι εμβαπτιζομένου τύπου μέσα στη δεξαμενή. Σ' αυτή την περίπτωση, χρησιμοποιούνται ειδικές αντλίες και ειδικές διατάξεις, η δε αντλία τοποθετείται (βυθίζεται) μέσα στη δεξαμενή μέσω μιας από τις ανθρωποθυρίδες.

2. **Επιχωματωμένες δεξαμενές:** Στην περίπτωση επιχωματωμένων δεξαμενών, η αντλία ή οι αντλίες υγραερίου τοποθετούνται κατά προτίμηση επί του εδάφους και όσο το δυνατό πιο κοντά στη δεξαμενή.

3. Δεν επιτρέπεται να τοποθετούνται αντλίες μέσα σε φρεάτιο. Στα υπάρχοντα πρατήρια μπορεί να διατηρηθεί η τοποθέτηση μέσα σε φρεάτιο με την προϋπόθεση ότι εντός έτους από τη δημοσίευση του παρόντος πρέπει να πραγματοποιηθούν σε αυτά οι αναγκαίες προσαρμογές, ώστε η γραμμή υγρής φάσης υγραερίου από τη δεξαμενή προς τις αντλίες να είναι εφοδιασμένη με τηλεχειριζόμενη βάννα διακοπής της ροής, τοποθετημένη όσο το δυνατό κοντά στη δεξαμενή και ότι πληρούνται οι σχετικές διατάξεις πυρασφαλείας.

Άρθρον 13

Συσκευές διανομής υγραερίου.

1. Απαγορεύεται η εγκατάσταση συσκευών διανομής υγραερίου, που δεν είναι εγκεκριμένου τύπου από το **Υπουργείο Ανάπτυξης, Τομέας Εμπορίου** καθώς επίσης και η χρήση τους, αν δεν ελεγχθεί η συσκευή και η εγκατάστασή της, όσον αφορά την τήρηση των όρων ασφαλείας τους. Ειδικότερα ελέγχεται ότι:

α) Η παροχή λαμβάνει χώρα, σύμφωνα με την ισχύουσα μονάδα μέτρησης, ελεγχόμενη από γνώμονα (μετρητή), ο οποίος μπορεί να είναι ενσωματωμένος στη συσκευή διανομής ή κοντά στην αντλία διανομής υγραερίου, οπότε στην περίπτωση αυτή οι ενδείξεις του γνώμονα μεταφέρονται ηλεκτρονικά στην ειδική οθόνη της συσκευής διανομής υγραερίου.

β) Η παροχή ανταποκρίνεται προς την αναγραφόμενη από το γνώμονα της συσκευής διανομής υγραερίου ένδειξη, το δε σφάλμα μέτρησης βρίσκεται μέσα στα επιτρεπόμενα όρια, όπως αυτά καθορίζονται από την αρμόδια υπηρεσία Μέτρων και Σταθμών.

γ) Η προσαρμογή των σχετικών μηχανισμών εξασφαλίζει απόλυτο στεγανότητα, ώστε να αποκλείεται κάθε περίπτωση διαρροής υγραερίου.

δ) Η ηλεκτρική εγκατάσταση της συσκευής διανομής υγραερίου είναι αντιεκρηκτικού τύπου σε όλα τα στοιχεία της. Αυτό αποδεικνύεται από το πιστοποιητικό έγκρισης τύπου της συσκευής του **Υπουργείου Ανάπτυξης, Τομέας Εμπορίου**.

ε) Η εν λόγω συσκευή και εγκατάσταση είναι εφοδιασμένες με κατάλληλο μηχανισμό που δεν επιτρέπει την παροχή χωρίς μηδενισμό των ενδείξεων της προηγούμενης παροχής.

στ) Ο σωλήνας είναι κατασκευασμένος για να αντέχει στη διάρρηξη των ενενήντα (90) bar, δεν έχει μήκος μεγαλύτερο των τεσσάρων (4) μέτρων και συνδέεται με την κύρια γραμμή παροχής υγραερίου, μέσω συνδέσμου ασφαλείας. Η απαιτούμενη προδιαγραφή ότι ο σωλήνας είναι κατασκευασμένος για να αντέχει στη διάρρηξη των ενενήντα (90) bar, προκύπτει από τους σχετικούς επίσημους καταλόγους του εργοστασίου κατασκευής. Ο σύνδεσμος ασφαλείας αποτελεί το ασθενέστερο σημείο της όλης σύνδεσης με τρόπο ώστε, αν για οποιαδήποτε αιτία (εκκίνηση του αυτοκινήτου προ της αποσύνδεσης του επιστομίου πλήρωσης από την αντίστοιχη υποδοχή του ρεζερβουάρ) ασκηθεί έλξη πάνω από εκατό (100) χιλιόγραμμα, ο σύνδεσμος ασφαλείας να αποσυνδέεται. Αν ο σύνδεσμος αποσυνδεθεί, τότε μια εσωτερική διάταξη βαλβίδων και στα δύο τμήματά του (στα οποία ο σύνδεσμος έχει αποχωρισθεί) εμποδίζει τη ροή υγραερίου και από τις δυο κατευθύνσεις. Με αυτόν τον τρόπο περιορίζεται η διαφυγή υγραερίου, από τη διάσπαση του συνδέσμου, σε ελάχιστα κυβικά εκατοστά.

ζ) Το επιστόμιο παροχής, λειτουργεί με ειδική βαλβίδα, η οποία ανοίγει συγχρόνως ή μετά τη σύνδεση του ελαστικού σωλήνα με τη δεξαμενή του αυτοκινήτου και κλείνει πριν ή συγχρόνως με την αποσύνδεση αυτού.

η) Η υποδοχή του επιστομίου βγάζει οπωσδήποτε έξω από το κέλυφος της συσκευής διανομής, τυχόν διαφεύγουσα ποσότητα υγραερίου, (δηλαδή η υποδοχή είναι κλειστή ως προς τον εσωτερικό του κελύφους χώρο).

θ) Υπάρχει σύστημα φυσικού αερισμού στο εσωτερικό του κελύφους χώρου.

ι) Υπάρχει δυνατότητα εξασφάλισης της συσκευής διανομής από άποψη ακριβείας της παροχής μέσω ειδικών μολυβδοσφραγίδων.

ια) Η συσκευή διανομής, έχει υποχρεωτικά δικό της φωτισμό για παρακολούθηση των ενδείξεων.

ιβ) Η συσκευή διανομής, συνοδεύεται υποχρεωτικά από πινακίδα προσαρτημένη σε αυτή που γράφει το εργοστάσιο κατασκευής, τον τύπο και τον αριθμό της σειράς καθώς και τους αριθμούς έγκρισης της συσκευής από το **Υπουργείο Ανάπτυξης, Τομέας Εμπορίου**.

ιγ) Η όλη συσκευή διανομής περικλείεται από κάλυμμα μεταλλικής κατασκευής, και

ιδ) Η έγκριση τύπου της συσκευής διανομής σαν κατάλληλη για τη διανομή υγραερίου έχει παρασχεθεί από το **Υπουργείο Ανάπτυξης, Τομέας Εμπορίου**, κατά τις εκάστοτε διατάξεις.

2. Η συσκευή είναι εφοδιασμένη με κουμπί παρουσίας. Αυτό είναι μια διάταξη ή μοχλός ο οποίος πιέζεται συνεχώς, από τον υπάλληλο, ο οποίος εκτελεί τον ανεφοδιασμό, για να υπάρχει παροχή υγραερίου. Αν κατά τη διάρκεια της πλήρωσης ο υπάλληλος αυτός απομακρυνθεί και παύσει να πιέζει το κουμπί παρουσίας, η παροχή σταματά αμέσως.

Ο σωλήνας παροχής υγραερίου στην είσοδο της συσκευής διανομής είναι εφοδιασμένος με ηλεκτροβάννα, η οποία είναι ανοιχτή μόνον εφόσον ο υπάλληλος πιέζει το κομβίο παρουσίας.

3. Η συσκευή διανομής υγραερίου, τοποθετείται υποχρεωτικά σε νησίδα, προστατεύεται δε με τέσσερις (4) ισχυρούς μεταλλικούς πασάλους, που είναι τοποθετημένοι περιμετρικά στις τέσσερις (4) γωνιές της συσκευής και σε μικρή απόσταση απ' αυτή, για τον σκοπό προστασίας της συσκευής διανομής από πιθανή πρόσκρουση αυτοκινήτου σε αυτή.

4. Το ελάχιστο επιτρεπόμενο πλάτος της νησίδας είναι 1,50 μ. το δε μέγιστο και ελάχιστο, από του οδοστρώματος στάθμευσης, ύψος αυτής 0,15 μ. και 0,12 μ. αντιστοίχως. Το μήκος αυτής δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 2,50 μ.

5. Η νησίδα των συσκευών διανομής υγραερίου μπορεί να καλύπτεται με στέγαστρα από άκαυστο υλικό κατόπιν αδείας της αρμοδίας Πολεοδομικής Υπηρεσίας.

6. Η επίστρωση των νησίδων πρέπει να είναι αντιολισθητική.

Άρθρο 14

Σωληνώσεις. Ιδιότητες αυτών

1. Οι σταθερές σωληνώσεις σύνδεσης μεταξύ των διαφόρων σημείων της εγκατάστασης του πρατηρίου καθώς και οι βαλβίδες είναι κατασκευασμένες από χάλυβα ποιότητας και υψηλής αντοχής, ο οποίος επιδέχεται συγκόλληση και ο οποίος αντέχει σε πίεση όχι μικρότερη των σαράντα (40) **bar**.

2. Οι ενώσεις των σωληνώσεων γίνονται με συγκόλληση, αποφεύγοντας κατά το δυνατόν τις φλαντζοτές συνδέσεις, απαγορεύεται δε και η κατευθείαν ένωσή των με κοχλίωση μέσω κοχλιωτών εξαρτημάτων.

3. Τα παρεμβύσματα στεγανότητας και οι κοχλίες σύσφιξης των συνδετικών στοιχείων είναι, κατά τον αριθμό, τη διατομή και την ποιότητα, κατάλληλα για σωληνώσεις, οι οποίες προορίζονται για τη διέλευση υγραερίου.

4. Τόσο οι σωληνώσεις όσο και οι συνδέσεις αυτών φέρουν αντιδιαβρωτική επικάλυψη (βαφή κ.λπ).

Άρθρο 15

Σωληνώσεις εφοδιασμού των συσκευών διανομής

1. Οι σωληνώσεις προσαγωγής και επιστροφής του υγραερίου, οι οποίες αρχίζουν από τις συσκευές διανομής, στερεώνονται στη βάση των συσκευών και έχουν, κάθε μια βαλβίδα περιορισμού ροής, τοποθετημένη κοντά στο σημείο της στερέωσης.

Η ανωτέρω βαλβίδα περιορισμού ροής στο σωλήνα προσαγωγής του υγραερίου μπορεί να αντικατασταθεί με κατάλληλη ηλεκτροβάννα.

2. Η βαλβίδα αυτή είναι κατάλληλη να εμποδίζει την έξοδο του υγρού ή αερίου, ακόμη και στην περίπτωση τυχαίας μετατόπισης της συσκευής διανομής.

Άρθρο 16

Τοποθέτηση των υπογείων σωληνώσεων

1. Οι σταθερές σωληνώσεις τοποθετούνται σε ειδικά διαμορφωμένα χαντάκια από σκυρόδεμα. Τα χαντάκια αυτά είναι:

α) Εσωτερικά επενδυμένα με τσιμεντοκονία (πατητή) ή άλλα υλικά τα οποία εξασφαλίζουν ισοδύναμη στεγανότητα.

β) Γεμάτα με στεγνή άμμο.

γ) Καλυμμένα με πλάκες από οπλισμένο σκυρόδεμα, ανθεκτικό στις μεταβιβαζόμενες φορτίσεις από οποιαδήποτε διερχόμενα από αυτά οχήματα και κατά τρόπο τέτοιο ώστε να είναι δυνατή η αφαίρεση των πλακών για τον έλεγχο των διερχομένων σωληνώσεων στα χαντάκια.

2. Οι σωληνώσεις μπορούν να τοποθετούνται και μέσα στο έδαφος χωρίς διαμόρφωση με τις προϋποθέσεις ότι:

α) Τοποθετούνται γενικά σε βάθος ογδόντα (80) εκατοστά από την επιφάνεια του εδάφους. Στην περίπτωση κατά την οποία δεν είναι εφικτό το βάθος των ογδόντα (80) εκατοστών, επιτρέπεται η τοποθέτηση σε μικρότερο βάθος. Στην περίπτωση αυτή επιβάλλεται η τελική κάλυψη του χαντακιού με κατάλληλες πλάκες από σκυρόδεμα.

β) Η αντιδιαβρωτική επένδυση είναι από κατάλληλο υλικό.

γ) Κάθε σωλήνας περιβάλλεται από παντού με άμμο λατομείου πάχους τουλάχιστον είκοσι (20) εκατοστών. Στη συνέχεια τοποθετούνται κατά μήκος της σωλήνωσης ανά τριάντα (30) εκατοστά περίπου οπτόπλινθοι με την ένδειξη της πορείας των σωληνώσεων (για προστασία σε μελλοντική εκσκαφή).

3. Η τοποθέτηση του σωλήνα γίνεται ως εξής: Συγκολλάται έξω και κοντά στο χαντάκι, γίνεται υδραυλική δοκιμή πίεσης και επενδύεται με κατάλληλο αντιδιαβρωτικό υλικό. Στη συνέχεια ο σωλήνας τοποθετείται με προσοχή μέσα στο έτοιμο χαντάκι στο κάτω μέρος του οποίου έχει διαστρωθεί άμμος λατομείου πάχους δέκα (10) εκατοστών.

Άρθρο 17

Στόμια πλήρωσης της δεξαμενής

1. Τα στόμια πλήρωσης της δεξαμενής και επιστροφής ατμών, τοποθετούνται όσο το δυνατόν κοντά στη δεξαμενή και οπωσδήποτε έξω από την περιφραγή της και σε θέση τέτοια ώστε η προσπέλαση τόσο του βυτιοφόρου αυτοκινήτου οχήματος όσο και οποιουδήποτε άλλου οχήματος μέσα στο χώρο του πρατηρίου να γίνεται κατά τρόπο ο οποίος δεν βάζει σε κίνδυνο την ασφάλεια της όλης εγκατάστασης.

2. Στο στόμιο υπάρχουν:

α) Οι συνδετήριες φλάντζες ή ειδικοί σύνδεσμοι.

β) Χειροκίνητες βαλβίδες διακοπής της ροής του υγρού ή αερίου.

γ) Βαλβίδα αντεπιστροφής στο στόμιο σύνδεσης με το σωλήνα μεταφοράς υγρού υγραερίου.

3. Και τα δύο (2) στόμια όταν δεν χρησιμοποιούνται, κλείνονται στεγανά με τυφλή φλάντζα ή με κοχλιωτό πώμα ή με άλλο τρόπο. Τα άκρα των παραπάνω στομίων αγκυρώνονται σε βάθος από οπλισμένο σκυρόδεμα που περιβάλλονται από μεταλλικό προστατευτικό κιβώτιο με κλειδί. Το κιβώτιο αυτό διαθέτει επαρκή αριθμό τρυπών για τον αερισμό του εσωτερικού του χώρου. Περιμετρικά του κιβωτίου τοποθετούνται τέσσερις (4) ισχυροί μεταλλικοί πάσσαλοι σε μικρή απόσταση από αυτό, με σκοπό την προστασία του από πιθανή πρόσκρουση αυτοκινήτων.

Άρθρο 18

Σωληνώσεις σύνδεσης βυτιοφόρων αυτοκινήτων

1. Οι μεταγγίσεις του υγραερίου από το βυτιοφόρο στη δεξαμενή και αντίστροφα, γίνονται σε κλειστό κύκλωμα με μια (1) ή δύο (2) σωληνώσεις εύκαμπτες και λυόμενες, από τις οποίες η μια (1) χρησιμοποιείται για το υγρό και η άλλη για το αέριο (υγρή φάση και αέρια φάση). Οι σωληνώσεις αυτές ανήκουν στο βυτιοφόρο αυτοκίνητο.

Στην περίπτωση χρησιμοποίησης 2 σωλήνων (υγρή και αέρια φάση) για τη μετάγγιση υγραερίου από το βυτιοφόρο στη δεξαμενή, συνιστάται η μέτρηση του προσδιδομένου υγραερίου να γίνεται με ζύγιση του βυτιοφόρου πριν και μετά την παράδοση και όχι με τις ενδείξεις του λιτρομετρητή του βυτιοφόρου.

2. Τα άκρα των σωληνώσεων, τα οποία συνδέονται με το στόμιο πλήρωσης της δεξαμενής, είναι εφοδιασμένα με φλάντζες ή ρακόρ ή με ειδικές συνδέσεις από αντισπινθηριστικό μέταλλο με την παρεμβολή χειροκίνητης βαλβίδας διακοπής της ροής του υγρού.

3. Οι παραπάνω σωληνώσεις υποβάλλονται σε υδραυλική δοκιμή πίεσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 389/1982 (Α' 71). «Τεχνικές προδιαγραφές για μελέτη, κατασκευή, εξοπλισμό και έλεγχο βυτιοφόρων αυτοκινήτων μεταφοράς υγραερίου». Ο οδηγός του βυτιοφόρου υποχρεούται να έχει μέσα στο όχημα φάκελλο με αντίγραφα όλων των σχετικών πιστοποιητικών δοκιμών δεξαμενής και σωληνώσεων και λοιπών ελέγχων που προβλέπονται από τον παραπάνω Κανονισμό. Τα πιστοποιητικά αυτά πρέπει να επιδεικνύονται στον αρμόδιο για τον έλεγχο καθώς και στον υπεύθυνο του πρατηρίου, πριν από την έναρξη της εκφόρτωσης του βυτιοφόρου αυτοκινήτου από τον οδηγό του, ο οποίος έχει την ευθύνη για την αυστηρή τήρηση της διάταξης αυτής.

4. Η σύνδεση μεταξύ σημείων (στόμια) πλήρωσης και βυτιοφόρου εξασφαλίζει την ηλεκτρική συνέχεια αυτών (κατάλληλοι ελαστικοί σωλήνες). Πλησίον των σημείων πλήρωσης υπάρχει υποδοχή γείωσης, όπου γειώνεται κατάλληλα το βυτιοφόρο καθ' όλη τη διάρκεια της μετάγγισης.

Άρθρο 19

Κτιριακές εγκαταστάσεις πρατηρίου

1. Σε πρατήριο υγραερίου επιτρέπεται η δημιουργία των παρακάτω κτιρίων.

α) Κτίρια με οποιαδήποτε χρήση συμβατή προς τις ισχύουσες στην περιοχή του πρατηρίου πολεοδομικές διατάξεις.

β) Αποθήκη βοηθητικού εξοπλισμού της εγκατάστασης. Το κτίριο αυτό έχει συνολική επιφάνεια μέχρι είκοσι (20) M².

γ) Ειδικό χώρο υγιεινής που περιλαμβάνει W.C. Το κτίριο αυτό έχει συνολική επιφάνεια είκοσι (20) M² περίπου.

δ) Συνεργείο τοποθέτησης συσκευών υγραερίου σε αυτοκίνητα. Το κτίριο αυτό έχει ελάχιστη επιφάνεια όπως ορίζεται στο άρθρο 13, παρ. 14, του π.δ. 78/1988 (Α' 34) και μέγιστη συνολική επιφάνεια 120 μ².

ε) Πλυντήριο-λιπαντήριο αυτοκινήτων με την προϋπόθεση ότι θα πληρούνται οι παρακάτω όροι και προϋποθέσεις:

αα) Η εγκατάσταση του πλυντηρίου διαθέτει ειδικό μηχάνημα πλύσης, υδραυλικό ανυψωτήρα ή αναβαθμό ή κατάλληλης κατασκευής λάκκο για τη διευκόλυνση του έργου της πλύσης και λίπανσης των αυτοκινήτων.

ββ) Ο χώρος του πλυντηρίου ή λιπαντηρίου ή και των δύο είναι ξεχωριστός από τους χώρους του πρατηρίου. Το δάπεδο αυτού έχει την ανάλογη κλίση για τη ροή των προερχομένων από την πλύση υδάτων.

γγ) Στο πλυντήριο υπάρχει ειδικό σύστημα αποχέτευσης με φρεάτια περισυλλογής της προερχόμενης από την πλύση άμμου και βορβόρου, σε τρόπο ώστε να μη μπορεί να διαφύγουν αυτά με τα ύδατα στον υπόνομο.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει αποχετευτικό δίκτυο, η αποχέτευση του πλυντηρίου λιπαντηρίου καταλήγει σε βόθρο στεγανό.

δδ) Οι τοίχοι που περιβάλλουν το πλυντήριο μέχρι ύψους 2,50 μ. τουλάχιστον από το δάπεδο έχουν στιλπνή επιφάνεια.

εε) Το ελεύθερο ύψος του πλυντηρίου μετρούμενο από το δάπεδο μέχρι την οροφή και εφόσον προβλέπεται εγκατάσταση υδραυλικού ή ηλεκτρικού ανυψωτήρα φτάνει σε 3,40 και 4,00 μ. για επιβατικά και φορτηγά αυτοκίνητα αντίστοιχα.

στστ) Η θέση του πλυντηρίου έχει αρκετό και κατάλληλο φωτισμό με ηλεκτρικό ρεύμα χαμηλής τάσης (42 βολτ) και με λυχνίες καλυπτόμενες με διαφανή πλαστικά ή κρύσταλλα στεγανού τύπου.

ζζ) Γενικά η θέση των μηχανημάτων του πλυντηρίου είναι τέτοια ώστε η επιθεώρηση αυτών να γίνεται με ευχέρεια και αυτά να βρίσκονται όσο το δυνατόν μακριά από γειτονικές οικοδομές.

ηη) Η εγκατάσταση των μηχανημάτων αυτών γίνεται με τρόπο ώστε να εμποδίζεται κατά το δυνατό η από τη λειτουργία τους μεταβίβαση των θορύβων και κραδασμών.

θθ) Τα σχετικά ηλεκτρικά μηχανήματα είναι στεγανού τύπου.

2. Τα κτίρια των πρατηρίων υγραερίων πληρούν τους προβλεπόμενους τεχνικούς όρους των σχετικών κανονισμών της Πολεοδομίας. Το εξ αυτών κτίριο του συνεργείου είναι αποκλειστικά και μόνο ισόγειο.

3. Τα κτίρια των πρατηρίων έχουν οροφή, δάπεδα και τοιχοποιία από άκαυστα υλικά. Στα κτίρια υπάρχει επαρκής αερισμός.

4. Γενικά σ' όλα τα πρατήρια υγραερίων επιβάλλεται η περίφραξη του περιβάλλοντος χώρου τους (50 CM τοίχος και 2.00 M συρματοπλεγμα) με τήρηση των διατάξεων της πολεοδομικής νομοθεσίας.

5. Η δημιουργία των κτιρίων των περιπτώσεων α, β και γ της παραγράφου 1 είναι υποχρεωτική.

Άρθρο 20

Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις

1. Οι ηλεκτρικές εγκαταστάσεις του πρατηρίου, που έχουν σχέση με την εγκατάσταση υγραερίου, εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.2.9τηςΚΥΑ Δ3/14858/93 (Β' 477).

Οι λοιπές ηλεκτρικές εγκαταστάσεις εκτελούνται σύμφωνα με τους σχετικούς για τις εγκαταστάσεις αυτές κανονισμούς.

2. Ο γενικός ηλεκτρικός πίνακας τοποθετείται σε στεγασμένο χώρο και κατά προτίμηση στο κτίριο του πρατηρίου που χρησιμοποιείται σαν γραφείο. Ο πίνακας αυτός είναι εφοδιασμένος με έναν κατάλληλο γενικό αυτόματο διακόπτη, ο οποίος διακόπτει τη γενική ηλεκτρική τροφοδοσία. Ο εν λόγω διακόπτης λειτουργεί (ανοίγει) με την ενεργοποίηση του συστήματος ασφαλείας και έκτακτης ανάγκης (ιδέ άρθρο 21).

3. Σε δύο (2) τουλάχιστον σημεία του πρατηρίου, εκ των οποίων το ένα στο Γραφείο ή στο χώρο προσωπικού του πρατηρίου και το άλλο κοντά στις συσκευές διανομής, πρέπει να υπάρχουν δύο (2) κομβία έκτακτης ανάγκης. Με το χειρισμό των ανωτέρω κομβίων, διακόπτεται γενικά η λειτουργία του πρατηρίου (άνοιγμα του γενικού διακόπτη που αναφέρεται στην ανωτέρω παράγραφο 2) και ενεργοποιείται το σύστημα έκτακτης ανάγκης.

Άρθρο 21

Μέτρα ασφαλείας, έκτακτης ανάγκης και πυρασφαλείας

1. Τα μέτρα που λαμβάνονται απέναντι στον κίνδυνο της πυρκαγιάς και τα οποία κρίνονται αναγκαία για τη λειτουργία του πρατηρίου είναι τα παρακάτω

α) Πάνω από τις ανθρωποθυρίδες της δεξαμενής υγραερίου, σε ύψος όχι μεγαλύτερο των εξήντα εκατοστών (0,60 μ.), εγκαθίσταται αυτόματο σύστημα πυρόσβεσης, τοπικής εφαρμογής, χημικού τύπου ή άλλου κατασβεστικού υλικού, εγκεκριμένου από την αρμόδια πυροσβεστική Υπηρεσία. Το ανωτέρω σύστημα κατασκευάζεται σύμφωνα με τα ελληνικά πρότυπα ή κανονισμούς και αν δεν υπάρχουν τέτοια, με υπόδειξη της πυροσβεστικής Αρχής, σύμφωνα με αυτά που ισχύουν διεθνώς. Το σύστημα αυτό συνδέεται με τον κεντρικό πίνακα ελέγχου εφεδρικής τροφοδοσίας, ώστε σε περίπτωση ενεργοποίησης του συστήματος, να δίνεται εντολή για ενεργοποίηση της σειρήνας αναγγελίας κινδύνου και του φωτεινού επαναλήπτη. Οι αυτοδιεγχειρόμενοι πυροσβεστήρες οροφής δεν αποτελούν αυτόματο σύστημα τοπικής εφαρμογής.

β) Στις θέσεις των ανθρωποθυρίδων της δεξαμενής, στις θέσεις των αντλιών και συμπιεστή υγραερίου, πλησίον του στομίου (σημείου) πλήρωσης της/των δεξαμενής/ών και πλησίον των συσκευών διανομής, εγκαθίσταται αυτόματο σύστημα ανίχνευσης εκρηκτικών αερίων (μείγματος υγραερίου-αέρα). Με την ανίχνευση ύπαρξης εκρηκτικού μείγματος σε οποιοδήποτε από τα παραπάνω σημεία, ενεργοποιείται το ανωτέρω σύστημα, μέσω του πίνακα κεντρικού ελέγχου, με συνέπεια το κλείσιμο των βαννών ασφαλείας των δεξαμενών και των συσκευών διανομής καθώς επίσης διακόπτεται η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στην εγκατάσταση (μέσω του γενικού διακόπτη), ενώ συγχρόνως τίθεται σε λειτουργία σειρήνα αναγγελίας κινδύνου.

Το ανωτέρω περιγραφόμενο σύστημα ανίχνευσης εκρηκτικών αερίων λειτουργεί σε δύο φάσεις: Στην πρώτη φάση και εφόσον το ανιχνευόμενο μείγμα έχει περιεκτικότητα από 20% έως 50% του Κατώτερου Ορίου Εκρηκτικότητας (LEL), ενεργοποιείται η σειρήνα. Μόλις υπερβεί το 50% του LEL, τότε κλείνουν οι κατωτέρω βάννες ασφαλείας και διακόπτεται το ηλεκτρικό ρεύμα. Οι τιμές του LEL δίνονται στον πίνακα 1.3 της ΚΥΑ Δ3/14858/93.

Οι ανωτέρω αναφερόμενες τηλεχειριζόμενες βάννες ασφαλείας τοποθετούνται στις εξής θέσεις στην περιοχή της δεξαμενής και όσο το δυνατό πιο κοντά σ' αυτή:

(αα) στο σωλήνα πλήρωσης της δεξαμενής,

(ββ) στο σωλήνα παροχής (αναρρόφησης) υγρής φάσης υγραερίου από δεξαμενή προς αντλίες,

(γγ) στο σωλήνα επιστροφής αέριας φάσης των συσκευών διανομής.

Επίσης, τοποθετείται μια τηλεχειριζόμενη βάννα ασφαλείας στο σωλήνα παροχής υγραερίου στη συσκευή διανομής.

Οι ανωτέρω βάννες κλείνουν με την ενεργοποίηση είτε του συστήματος πυρόσβεσης, είτε του συστήματος ανίχνευσης εκρηκτικού μείγματος, είτε με το χειρισμό ενός κομβίου έκτακτης ανάγκης που ορίζεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 20 του παρόντος διατάγματος. Στο στόμιο πλήρωσης της δεξαμενής πρέπει να υπάρχει σύστημα που να μην επιτρέπει το άνοιγμα της τηλεχειριζόμενης βάννας, αν δεν έχει γειωθεί το βυτιοφόρο.

γ) Η εγκατάσταση του πρατηρίου υγραερίου για αυτοκίνητα, έχει τουλάχιστον πέντε (5) φορητούς πυροσβεστήρες ξηράς σκόνης βάρους περιεχομένου 12 KGR ο καθένας ή άλλου κατασβεστικού υλικού εγκεκριμένου από την κατά τόπο αρμόδια πυροσβεστική αρχή αναλόγου κατασκευαστικής ικανότητας. Οι πυροσβεστήρες κατανέμονται στο χώρο του πρατηρίου ως εξής:

αα) Ενας (1) στην πόρτα εισόδου του χώρου της δεξαμενής υγραερίου.

ββ) Ενας (1) σε κάθε συσκευή διανομής υγραερίου.

γγ) Ενας (1) σε απόσταση δέκα (10) μέτρων από τις συσκευές διανομής σε εμφανές και προσιτό σημείο.

Για την καταλληλότητα των παραπάνω πυροσβεστήρων ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/86 του προμηθευτού στην οποία φαίνεται ότι οι πυροσβεστήρες είναι κατασκευασμένοι σύμφωνα με τις ελληνικές ή ξένες προδιαγραφές και ότι πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται απ' αυτές.

δ) Σε εμφανή θέση κρέμονται πινακίδες με τις φράσεις «Απαγορεύεται το κάπνισμα καθώς και κάθε άλλη χρήση φωτιάς» και «Απαγορεύεται η στάθμευση γύρω από το χώρο της δεξαμενής υγραερίου».

ε) Στο κιβώτιο προστασίας των στομιών πλήρωσης, τοποθετείται πινακίδα, με οδηγίες για τους οδηγούς βυτιοφόρων αυτοκινήτων, σχετικά με τις απαραίτητες ενέργειες για την ασφαλή μετάγγιση υγραερίου από το όχημα στη δεξαμενή αποθήκευσης.

στ) Στο χώρο των συσκευών διανομής τοποθετείται πινακίδα με οδηγίες για υπενθύμιση βασικών κανόνων ασφάλειας στους κατόχους υγραεριοκινήτων οχημάτων.

ζ) Μεταξύ του συστήματος ασφαλείας του πρατηρίου και του συστήματος ασφαλείας του βυτιοφόρου πρέπει να τοποθετείται σύστημα δια-μανδάλωσης (INTER-LOCK), ώστε σε περίπτωση ανάγκης, η ενεργοποίηση του ενός συστήματος να συνεπάγεται την ενεργοποίηση και του άλλου συστήματος.

η) Απαγορεύεται μέσα στο κατάστημα του πρατηρίου να αποθηκεύονται δοχεία με υγρά καύσιμα.

θ) Απαγορεύεται η χρήση θερμαστών πετρελαίου ή θερμαστών ηλεκτρικής πυράκτωσης ή φλόγας εν γένει, για θέρμανση του διαμερίσματος του πρατηρίου.

ι) Η πλήρωση της δεξαμενής του υγραερίου συντελείται παρουσία υπευθύνου προσώπου του πρατηρίου και με ευθύνη του μεταφορέα, ο οποίος είναι υποχρεωμένος να έχει σε ετοιμότητα τους πυροσβεστήρες του βυτιοφόρου κοντά στο σημείο στο οποίο συντελείται η πλήρωση της δεξαμενής με υγραέριο.

ια) Απαγορεύεται η ύπαρξη οχετών αποχέτευσης φρεατίων, ανοιγμάτων ή αεραγωγών που οδηγούν σε υπόγειους χώρους της εγκατάστασης του πρατηρίου σε απόσταση μικρότερη των δέκα (10) μέτρων από την πλησιέστερη συσκευή διανομής υγραερίου ή το περίβλημα της δεξαμενής υγραερίου ή στο στόμιο πλήρωσης της δεξαμενής.

2. Η ύπαρξη των συστημάτων που αναφέρονται στις περιπτ. α β και γ της προηγούμενης παραγράφου ελέγχεται από την οικεία Πυροσβεστική Υπηρεσία, η οποία θεωρεί τις σχετικές μελέτες και τα σχέδια κάτοψης πριν υποβληθούν στις αρμόδιες υπηρεσίες της Νομαρχίας για τη χορήγηση της άδειας ίδρυσης του πρατηρίου. Η καταλληλότητα και η καλή λειτουργία των παραπάνω συστημάτων βεβαιώνεται με υπεύθυνες δηλώσεις του Ν.1599/86 των μελετητών και εγκαταστατών μετά την αποπεράτωση των εργασιών.

3. Η τήρηση των παραπάνω μέτρων ελέγχεται οποτεδήποτε από την πυροσβεστική υπηρεσία και με μέριμνα των εκμεταλλευτών των πρατηρίων.

4. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί από την πυροσβεστική Αρχή, ότι ορισμένα από τα προληπτικά ή κατασταλτικά μέσα και μέτρα πυροπροστασίας δεν τηρούνται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο αυτό, υποβάλλει αυτή σχετική αναφορά στην εκδίδουσα την άδεια λειτουργίας του πρατηρίου αρχή και προτείνει αιτιολογημένα την προσωρινή ή οριστική διακοπή της λειτουργίας του πρατηρίου. Η αρμόδια υπηρεσία συγκοινωνιών προβαίνει στην προσωρινή ή οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας και σφράγιση των εγκαταστάσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ. 869/71 (ΦΕΚ 79/Α/1971).

Άρθρο 22

Μέτρα ασφαλούς λειτουργίας

Κατά τη λειτουργία της εγκατάστασης πρατηρίου υγραερίου, ο κάτοχος της άδειας λειτουργίας αυτού, τηρεί και επιβάλλει την τήρηση, με δική του ευθύνη, των ακόλουθων μέτρων:

1. Η μετάγγιση του υγραερίου από το βυτιοφόρο στη δεξαμενή δεν αρχίζει πριν να διαπιστωθεί ότι:

α) Τα ηλεκτροφόρα κυκλώματα του βυτιοφόρου διακόπησαν.

β) Οι τροχοί του αυτοκινήτου ασφαλίστηκαν με αναστολείς (τάκους).

γ) Το βυτιοφόρο γειώθηκε ηλεκτρικά.

δ) Εγινε έλεγχος και βεβαιώθηκε η πλήρης εφαρμογή των ρακόρ και των συνδέσεων των ευκάμπτων ή βιδωτών σωληνώσεων, οι οποίες προορίζονται για τη μετάγγιση.

2. Σ' όλο το χρονικό διάστημα πλήρωσης των δεξαμενών του πρατηρίου τοποθετείται, πριν από την είσοδο εμπόδιο που φέρει πινακίδα πλάτους 1.00x0,50μ. στην οποία υπάρχει η ακόλουθη επιγραφή: «ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΧΡΙ ΠΕΡΑΤΟΣ ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΡΑΤΗΡΙΟΥ ΜΕ ΥΓΡΑΕΡΙΟ».

3. Κατά τη διάρκεια της μετάγγισης, το απασχολούμενο προσωπικό τηρεί αυστηρά την απαγόρευση καπνίσματος και οπωσδήποτε απαγορεύει το άναμμα φλογών σε μια ακτίνα τουλάχιστον δέκα πέντε (15) μέτρων από το χώρο μετάγγισης.

4. Κατά τη διάρκεια της μετάγγισης ή του ανεφοδιασμού αυτοκινήτων με υγραέριο το απασχολούμενο προσωπικό έχει κοντά ένα φορητό πυροσβεστήρα έτοιμο για χρήση και σε πολύ καλή κατάσταση.

5. Κατά τη διάρκεια του ανεφοδιασμού αυτοκινήτου με υγραέριο το απασχολούμενο προσωπικό τηρεί και υποχρεώνει και τους άλλους να τηρούν τις απαγορεύσεις αυτού του άρθρου και βεβαιώνεται ότι οι κινητήρες των προς ανεφοδιασμό αυτοκινήτων ή άλλων που βρίσκονται κοντά είναι εκτός λειτουργίας.

6. Στις μικτές εγκαταστάσεις απαγορεύεται η μετάγγιση υγραερίου από βυτιοφόρο στη δεξαμενή συγχρόνως με τη μετάγγιση άλλων υγρών καυσίμων.

7. Το απασχολούμενο προσωπικό στο πρατήριο και:

α) Γνωρίζει καλά τον τρόπο λειτουργίας των συσκευών οι οποίες περιγράφονται στις προηγούμενες περιπτώσεις καθώς επίσης γνωρίζει καλά τη λειτουργία και τη χρήση του πυροσβεστικού συστήματος και των φορητών πυροσβεστήρων.

β) Γνωρίζει καλά τους κανονισμούς λειτουργίας και ασφάλειας του πρατηρίου.

γ) Είναι εκπαιδευμένο στους απαραίτητους χειρισμούς για την πρόληψη και μείωση των κινδύνων πρόκλησης ατυχημάτων.

δ) Γνωρίζει το σύστημα κινδύνου (συναγερμός) διαρροής υγραερίου.

8. Στο χώρο της εγκατάστασης του πρατηρίου και σε εμφανή θέση τοποθετείται μία (1) μεγάλη πινακίδα στην οποία αναγράφονται οι διατάξεις του άρθρου αυτού καθώς και μια κάτοψη της εγκατάστασης του πρατηρίου. Οι πινακίδες με τις λέξεις: «ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΑΛΛΗ ΧΡΗΣΗ ΦΩΤΙΑΣ» τοποθετούνται στην είσοδο του πρατηρίου και κοντά στις συσκευές διανομής της δεξαμενής και του στομίου πλήρωσής της.

9. Στην περίπτωση πυρκαϊάς ή κινδύνου το προσωπικό του πρατηρίου εμποδίζει με κινητά σήματα ή μπάρες (δρύφρακτα) ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο την είσοδο άλλων οχημάτων στο χώρο του πρατηρίου.

10. Σε περίπτωση κινδύνου (διαρροής υγραερίου, πυρκαϊάς, κ.λπ) το προσωπικό του πρατηρίου πρέπει:

α) να πατήσει ένα από τα κομβία έκτακτης ανάγκης που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 20 του παρόντος διατάγματος,

β) να φροντίσει ώστε να διακοπεί αμέσως κάθε εργασία ανεφοδιασμού του πρατηρίου ή εφοδιασμού αυτοκινήτων με υγραέριο και να απομακρυνθούν όλα τα οχήματα χωρίς να θέσουν τους κινητήρες τους σε λειτουργία,

γ) στην περίπτωση πυρκαϊάς, να ειδοποιήσει αμέσως την Πυροσβεστική Υπηρεσία.

11. Σε κάθε πρατήριο ορίζεται υπεύθυνος λειτουργίας. Ο υπεύθυνος αυτός πρέπει να είναι τουλάχιστον 21 ετών και κάτοχος πιστοποιητικού αντιστοίχου με το πιστοποιητικό επαγγελματικής κατάρτισης οδηγών βυτιοφόρων οχημάτων μεταφοράς επικινδύνων φορτίων των κλάσεων 2 και 3 της Συμφωνίας ADR η οποία έχει κυρωθεί με τον ν.1741/1987 (ΦΕΚ Α' 225). Με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών καθορίζονται οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά, η διαδικασία και όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την απόκτηση του πιο πάνω πιστοποιητικού.

Επίσης, υπεύθυνος λειτουργίας του πρατηρίου μπορεί να είναι και ο εξουσιοδοτημένος τεχνίτης συσκευών υγραερίου του άρθρου 6 του π.δ.219/1981 (Α' 64), ή πτυχιούχος τεχνίτης συσκευών υγραερίου αυτοκινήτων, ή άλλως ο ιδιοκτήτης ή συνιδιοκτήτης πρατηρίου λειτουργούντος υπό την διεύθυνση του ίδιου για χρονικό διάστημα άνω των έξη (6) ετών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

Οροι και προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας

Άρθρο 23

Δικαιούμενοι άδειας ίδρυσης και λειτουργίας

1. Άδειες ίδρυσης πρατηρίων ή μικτών πρατηρίων χορηγούνται ελεύθερα και απεριόριστα σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

2. Τα φυσικά πρόσωπα ή μέλη εταιρειών προκειμένου να τύχουν άδειας ίδρυσης και λειτουργίας τέτοιων πρατηρίων δημόσιας χρήσης απαιτείται να είναι Έλληνες υπήκοοι. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται, η με βάση τις διατάξεις αυτού του άρθρου, χορήγηση άδειας, ίδρυσης και λειτουργίας πρατηρίου ή μικτού πρατηρίου, σε ομογενείς από τη Ρωσία, Β. Ηπειρο, Κύπρο, Ρουμανία, Τουρκία, Αίγυπτο, καθώς και τα παιδιά τα οποία έχουν γεννηθεί από αυτά τα πρόσωπα. Οι ομογενείς της Τουρκίας κατά την υποβολή των δικαιολογητικών επιδεικνύουν ακόμα και το σε ισχύ δελτίο παραμονής του Κέντρου Αλλοδαπών, αφού αναγραφεί στην αίτηση ο αριθμός μητρώου του δελτίου αυτού. Για ανώνυμες εταιρείες που έχουν την έδρα τους στη χώρα, δεν εξετάζεται η υπηκοότητα των μετόχων.

Άρθρο 24

Αρμόδιες υπηρεσίες

Οι άδειες ίδρυσης και λειτουργίας των πρατηρίων του διατάγματος αυτού, χορηγούνται από τις κατά τόπους νομαρχιακές υπηρεσίες συγκοινωνιών.

Άρθρο 25

Άδεια ίδρυσης (εγκατάστασης)

1. Για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης πρατηρίου ή μικτού πρατηρίου υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α) Αίτηση του ενδιαφερομένου.

β) Τοπογραφικό σχεδιάγραμμα της περιοχής σε έξι (6) αντίγραφα με κλίμακα 1 : 500 και ακτίνα 500 μ., στο οποίο σημειώνεται με κόκκινο χρώμα η οικοδομική γραμμή, η θέση του πρατηρίου με τα πλάτη των δρόμων καθώς και τα είδη των γειτονικών κτισμάτων. Ιδιαίτερα σημειώνονται οι ακριβείς θέσεις τυχόν υπάρχουσών εγκαταστάσεων που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 3 και στην παρ. 2 εδάφ. ε, στ και ζ του άρθρου 4 του παρόντος, και κάθε άλλο κτίριο ή εγκατάσταση συνάθροισης κοινού. Επίσης σημειώνονται οι ενδεικτικές θέσεις των χαρακτηριστικών στοιχείων του πρατηρίου καθώς και όλες οι αποστάσεις που αναφέρονται στα άρθρα 4 και 5 του παρόντος.

Το τοπογραφικό σχεδιάγραμμα υπογράφεται από τον κατά νόμο υπεύθυνο διπλωματούχο μηχανικό ή υπομηχανικό ο οποίος φέρει και την ευθύνη για την ακρίβεια όλων των στοιχείων του σχεδιαγράμματος (όπως αποστάσεις, πλάτη οδοστρωμάτων, κτίσματα).

γ) Γραμμάτιο κατάθεσης σε δημόσιο ταμείο δραχμών δέκα χιλιάδων (10.000).

δ) Επίδειξη εκλογικού βιβλιαρίου ή υποβολή βεβαίωσης, για κατάθεση δικαιολογητικών για την εκδοσή του.

ε) Βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας ότι το οικόπεδο για την εγκατάσταση πρατηρίου υγραερίου είναι εντός των θέσεων που καθορίζονται στο άρθρο 2 του παρόντος.

στ) Υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερόμενου σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1599/86 ότι είναι ιδιοκτήτης του ακινήτου ή, εφόσον το ακίνητο δεν ανήκει στον ενδιαφερόμενο, κυρωμένο αντίγραφο συμφωνητικού μίσθωσης, θεωρημένο από την οικεία Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία του εκμισθωτή.

ζ) Υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1599/86, στην οποία ο ενδιαφερόμενος δηλώνει πως δεν καταδικάστηκε για λιποταξία ή ανυποταξία και ότι δεν υπόκειται στις στέρησεις και ανικανότητες που αναφέρονται στα άρθρα 82 και 83 του Ν.Δ. 720/70 «περί στρατολογίας» (ΦΕΚ 253/Α/1970) που κάθε φορά ισχύουν και δεν καταδικάστηκε κατά την τελευταία πενταετία για νοθεία καυσίμων.

η) Σχετική βεβαίωση της αρμόδιας για την οδό υπηρεσίας που θα αφορά το χαρακτηρισμό του δρόμου στον οποίο θα ιδρυθεί το πρατήριο. Για νέους εθνικούς και επαρχιακούς δρόμους και πριν από την απόδοσή τους, στο σύνολό τους ή κατά τμήματα σε κοινή χρήση, δεν θα εξετάζονται αιτήσεις ίδρυσης πρατηρίων. Η επίσημη παράδοση των πιο πάνω δρόμων στην κυκλοφορία θα βεβαιώνεται από την αρμόδια για την κατασκευή τους αρχή. Για τους δημοτικούς και κοινοτικούς δρόμους που βρίσκονται στο στάδιο κατασκευής είναι δυνατή η ίδρυση πρατηρίου, μόνο εφ' όσον χορηγηθεί, κατόπιν αυτοψίας, βεβαίωση της αρμόδιας Δ/σης τεχνικών υπηρεσιών της Νομαρχίας ότι είναι δυνατή και επιτρεπτή η κυκλοφορία οχημάτων στο δρόμο αυτό.

2. Μετά την υποβολή και τον έλεγχο των δικαιολογητικών, διενεργείται αυτοψία από την επιτροπή ελέγχου καταλληλότητας πρατηρίων. Η επιτροπή αυτή είναι τριμελής και αποτελείται από ένα διπλωματούχο μηχανικό ή υπομηχανικό Υπηρεσίας Συγκοινωνιών, ένα διπλωματούχο μηχανικό ή υπομηχανικό της Πολεοδομίας ή των Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχίας και ένα εκπρόσωπο της Πυροσβεστικής υπηρεσίας. Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται από το Νομάρχη. Η αυτοψία για την έγκριση της καταλληλότητας της θέσης για την ίδρυση πρατηρίου αναφέρεται κυρίως στα στοιχεία της περιοχής και όχι στις διαστάσεις του ακινήτου και την βάση αυτών των δυνατοτήτων διαμόρφωση πρατηρίου στο ακίνητο. Η επιτροπή μετά τη διενέργεια της αυτοψίας, υποβάλλει σχετική έκθεση.

3. Εφόσον η προτεινόμενη θέση κρίνεται κατάλληλη για την εγκατάσταση πρατηρίου, ο ενδιαφερόμενος ειδοποιείται έγγραφα για αυτό, και είναι υποχρεωμένος μέσα σε έξι (6) μήνες από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής εγγράφου ειδοποίησης, να υποβάλει τα σχέδια σύνδεσης του πρατηρίου με την οδό στην αρμόδια κατά τόπο υπηρεσία του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, για να πάρει σχετική απαραίτητη έγκριση. Η παραπάνω υπηρεσία, προκειμένου να εγκρίνει την κυκλοφοριακή σύνδεση του πρατηρίου διενεργεί αυτοψία για να διαπιστώσει εάν πληρούνται οι όροι του άρθρου 3 του παρόντος διατάγματος. Τα σχέδια αυτά με τη σχετική έγκριση υποβάλλονται στη συνέχεια στην αρμόδια σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο, υπηρεσία με τα παρακάτω συμπληρωματικά δικαιολογητικά:

α) Σχεδιάγραμμα σε κλίμακα 1: 50 ή 1 : 100 σε κάτοψη και τομή, που δείχνει όλα τα κτίσματα του πρατηρίου τις ακριβείς διαστάσεις τους καθώς και το είδος κατασκευής των τοίχων, δαπέδων, οροφής και των τυχόν, υπαρχόντων διαχωρισμάτων.

β) Σχεδιάγραμμα σε κλίμακα 1 : 200, που δείχνει τη θέση του κτιρίου και των άλλων βοηθητικών κτισμάτων καθώς και τη θέση των προς εγκατάσταση συσκευών διανομής υγραερίου, των αντλιών υγραερίου, της δεξαμενής υγραερίου, του στομίου πλήρωσής της ή και των αντλιών και δεξαμενών καυσίμων βενζίνης ή και πετρελαίου, το πλάτος του ελεύθερου χώρου πριν το διαμέρισμα του πρατηρίου, τη διαμόρφωσή του καθώς και τις λεπτομέρειες της

κυκλοφοριακής σύνδεσης του με την ή τις οδούς, καθώς και τη σήμανση του κόμβου.

γ) Σχεδιάγραμμα κάτοψης και τεχνική περιγραφή του συστήματος πυρόσβεσης εγκριμένα και θεωρημένα από την Πυροσβεστική Υπηρεσία.

δ) Τεχνική περιγραφή και σχεδιάγραμμα σε κλίμακα 1: 20 ή 1: 50, που δείχνουν τις διαστάσεις των αντλιών υγραερίου, των δεξαμενών (υγραερίου βενζίνης ή και πετρελαίου), τον τρόπο εγκατάστασής τους, τις λεπτομέρειες υδραυλικής σύνδεσής τους με τις συσκευές διανομής υγραερίου, του στομίου πλήρωσης της δεξαμενής υγραερίου ή των αντλιών υγρών καυσίμων, τις λεπτομέρειες υδραυλικής σύνδεσης της δεξαμενής υγραερίου μετά των αντλιών διανομής υγραερίου καθώς και των άλλων απαραίτητων εξαρτημάτων και συσκευών.

ε) Τεχνική έκθεση για όλες τις μηχανολογικές και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις στην οποία αναφέρονται οι χρησιμοποιούμενες συσκευές, ο τρόπος σύνδεσης και λειτουργίας τους.

στ) Τεχνική περιγραφή και ηλεκτρολογικό σχεδιάγραμμα όλων των ηλεκτρικών κυκλωμάτων κίνησης, φωτισμού και γείωσης όλης γενικά της εγκατάστασης.

Τα πιο πάνω σχεδιαγράμματα υποβάλλονται σε πέντε (5) αντίγραφα σε τυποποιημένο χαρτί κατά DIN 476, (594 X 841ή 420 X 594 ή 297 X 420 χιλ.) και έχουν την υπογραφή του διπλωματούχου μηχανολόγου ή ηλεκτρολόγου ή ναυπηγού μηχανικού ή πτυχιούχου μηχανολόγου ή ηλεκτρολόγου υπομηχανικού και του ενδιαφερομένου. Δεξιά και κάτω από τα σχεδιαγράμματα συντάσσεται υπόμνημα που έχει τεχνικές λεπτομέρειες της κατασκευής, καθώς και στοιχεία του ενδιαφερομένου. Οι τεχνικές προδιαγραφές και η τεχνική έκθεση υποβάλλονται σε πέντε (5) αντίγραφα και φέρουν την υπογραφή του διπλωματούχου μηχανικού ή πτυχιούχου υπομηχανικού που τις σύνταξε. Η σχετική μελέτη με την υπογραφή του διπλωματούχου μηχανικού ή πτυχιούχου υπομηχανικού που τη σύνταξε, εγκρίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και η έγκριση προσκομίζεται από τον ενδιαφερόμενο για τη χορήγηση της άδειας οικοδομής.

ζ) Προϋπολογισμό της δαπάνης σε δύο (2) αντίγραφα για την προμήθεια και εγκατάσταση των συσκευών διανομής και των δεξαμενών αναλυτικά, όπως και όλων των λοιπών μηχανολογικών ή ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων, με υπογραφή του διπλωματούχου μηχανικού ή πτυχιούχου υπομηχανικού που το σύνταξε και του ενδιαφερομένου.

η) Γραμμάτιο κατάθεσης σε δημόσιο ταμείο δραχμών δέκα χιλιάδων (10.000) για κάθε συσκευή διανομής υγραερίου και για κάθε αντλία παροχής βενζίνης και πετρελαίου, (εφόσον πρόκειται για πρώτη εγκατάσταση συσκευών και αντλιών), συνυπολογιζομένου και αυτού που αρχικά έχει κατατεθεί. Προκειμένου για τοποθέτηση αντλίας υγρού καυσίμου που παρέχει χωριστά ή σε ανάμικτη διαφορά είδη καυσίμων, υποβάλλεται και δεύτερο γραμμάτιο κατάθεσης στο δημόσιο ταμείο δραχμών δέκα χιλιάδων (10.000).

4. Μετά την υποβολή των παραπάνω συμπληρωματικών δικαιολογητικών, η υπηρεσία προβαίνει στον έλεγχο τους και εφόσον αυτά πληρούν τους όρους που καθορίζονται από το διάταγμα αυτό, χορηγεί την άδεια εγκατάστασής του πρατηρίου με την προϋπόθεση της προηγούμενης υποβολής των παρακάτω αποδεικτικών:

α) Αποδεικτικό κατάθεσης στο Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος (ΤΕΕ) ή στα περιφερειακά του τμήματα ή την εξουσιοδοτημένη από το ΤΕΕ Τράπεζα της αμοιβής του διπλωματούχου μηχανικού ή πτυχιούχου υπομηχανικού που σύνταξε τη μελέτη κατά τη διαδικασία την οριζόμενη από το Β. Δ/γμα από 30 Μαΐου 1956 «περί κανονισμού του τρόπου καταβολής της αμοιβής των μηχανικών εν γένει» (ΦΕΚ 134/Α/31.5.1956), όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα.

β) Αποδεικτικό κατάθεσης των κρατήσεων υπέρ του ΤΣΜΕΔΕ που ορίζονται από τις διατάξεις του Α. Ν 2326/40 «περί Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και εργοληπτών δημοσίων έργων» (ΦΕΚ 145/Α/11.5.40) και 546/43 «περί των εσόδων της περιουσίας του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου» (ΦΕΚ 284/Α/30.8.43) (2% και 1%) και Ε.Μ.Π. (1% και 0,5%) πάνω στην πιο πάνω αμοιβή του διπλωματούχου μηχανικού ή πτυχιούχου υπομηχανικού που σύνταξε τη μελέτη, και

γ) Αποδεικτικό, προκαταβληθέντος στο δημόσιο ταμείο φόρου πάνω στην αμοιβή του διπλωματούχου μηχανικού ή πτυχιούχου υπομηχανικού, τόσο για τη σύνταξη της μελέτης όσο και για την επίβλεψη των εγκαταστάσεων του πρατηρίου.

Αρμόδιοι για την κατά την παράγραφο αυτή θεώρηση των σχετικών πινάκων αμοιβής των μηχανικών ή υπομηχανικών, όπως και για την έκδοση των σχετικών εντολών καταβολής κρατήσεων υπέρ του δημοσίου, ή υπέρ τρίτων είναι το Τ.Ε.Ε., για την περιοχή του Νομού Αττικής, τα περιφερειακά τμήματα του Τ.Ε.Ε. για όσες περιοχές υπάρχουν, και οι διευθύνσεις τεχνικών υπηρεσιών των νομών, για τις περιοχές που δεν υπάρχουν περιφερειακά τμήματα του Τ.Ε.Ε.

5. Η άδεια εγκατάστασης με ένα τοπογραφικό σχέδιο και μια πλήρη σειρά εγκεκριμένων σχεδιαγραμμάτων, κοινοποιείται απαραίτητα, στο αρμόδιο για τη χορήγηση της άδειας οικοδομής Πολεοδομικό Γραφείο, στην αρμόδια για την οδό Τεχνική Υπηρεσία, στην οικεία Πυροσβεστική Υπηρεσία και στον ενδιαφερόμενο. Επίσης η άδεια εγκατάστασης με ένα τοπογραφικό σχέδιο κοινοποιείται στην οικεία αστυνομική αρχή.

6. Η άδεια εγκατάστασης είναι διάρκειας (18) μηνών, δυναμένη να παραταθεί δυο φορές επί οκτάμηνο, εφόσον υποβληθεί σχετική αίτηση προ της λήξης αυτής ή της πρώτης παράτασής της, κατά περίπτωση, και διαπιστωθεί ότι δεν τελείωσαν οι οικοδομικές εργασίες των κτισμάτων του πρατηρίου ή οι εργασίες διαμόρφωσης, του προ του πρατηρίου χώρου. Αίτηση παράτασης της άδειας εγκατάστασης, υποβαλλόμενη μετά την λήξη αυτής ή της πρώτης παράτασής της θεωρείται ως νέα αίτηση δια την προϋπάρχουσα έρευνα χορήγησης άδειας εγκατάστασης, υποβαλλόμενων των προβλεπόμενων στην παρ. 3 του άρθρου αυτού δικαιολογητικών.

Άρθρο 26

Άδεια λειτουργίας

1. Για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας πρατηρίου ή και μικτού πρατηρίου, πριν από τη λήξη της ισχύος της άδειας εγκατάστασής του, υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας νομαρχίας τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α) Αίτηση του ενδιαφερομένου, για τον οποίο εκδόθηκε η άδεια εγκατάστασης του πρατηρίου.

β) Υπεύθυνη δήλωση του διπλωματούχου μηχανικού ή πτυχιούχου υπομηχανικού, που επέβλεψε την εκτέλεση των μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων του πρατηρίου, που συντάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1599/86 στην οποία δηλώνεται ότι, όλες οι εγκαταστάσεις εκτελέστηκαν σύμφωνα με τα εγκεκριμένα σχεδιαγράμματα και τις τεχνικές προδιαγραφές και ότι κατά την εκτέλεση τηρήθηκαν, οι όροι που περιέχονται στην άδεια εγκατάστασης και στο παρόν και ότι η όλη ηλεκτρική εγκατάσταση του πρατηρίου και του περιβάλλοντος το πρατήριο χώρου είναι στεγανή.

γ) Έγγραφο συναίνεση της αρμόδιας για την οδό υπηρεσίας για τη χορήγηση της ζητούμενης άδειας λειτουργίας, που δίνεται μετά από εξακρίβωση, ότι η κυκλοφοριακή σύνδεση με τις οδούς εκτελέστηκε καλά και σύμφωνα με τα εγκεκριμένα σχέδια.

δ) Πιστοποιητικό υδραυλικής δοκιμασίας σύμφωνα με την ΚΥΑ Δ3/14858/ΦΕΚ477Α/1993 και την ΥΑ 14165/Φ.17.4/373/93 (ΦΕΚ 673Β/2.9.93).

ε) Βεβαίωση της οικείας πυροσβεστικής υπηρεσίας ότι τα μέτρα πυρασφαλείας της εγκατάστασης του πρατηρίου υγραερίου είναι σύμφωνα με το παρόν και τις ισχύουσες διατάξεις της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας. Η βεβαίωση αυτή ισχύει για τρία (3) έτη πλην εάν η Πυροσβεστική Υπηρεσία ορίζει μεγαλύτερο χρονικό διάστημα ισχύος αυτής. Η βεβαίωση αυτή ανανεούται με μέριμνα του εκμεταλλευτή από την Πυροσβεστική Υπηρεσία. Αντί της βεβαίωσης αυτής (ή πιστοποιητικού), στην περίπτωση της ανανέωσης, αρκεί η κατάθεση εγγράφων (αριθμού πρωτοκόλλου ή σχετικής βεβαίωσης της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας) ώστε να προκύπτει ότι ο ενδιαφερόμενος έχει καταθέσει τα αναγκαία έγγραφα για την ανανέωση της ως άνω βεβαίωσης ή πιστοποιητικού.

στ) Οικοδομική άδεια.

ζ) Απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κοινή απόφαση 69269/5387/1990 των Υπουργών Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας, Γεωργίας, Πολιτισμού, Εμπορικής Ναυτιλίας, Τουρισμού, Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας και Μεταφορών και Επικοινωνιών (Β' 678) επιφυλασσομένων των διατάξεων της παραγράφου 9 του άρθρου 4 του ν. 1650/1986.

2. Σε περίπτωση μεταβίβασης ή μίσθωσης ή κατά οποιοδήποτε τρόπο παραχώρηση της εκμετάλλευσης του πρατηρίου που πήρε την άδεια εγκατάστασης, η άδεια λειτουργίας χορηγείται στο όνομα εκείνου που παραχωρείται η εκμετάλλευση, όπως περιγράφεται πιο πάνω, μετά από αίτησή του, μαζί με την υποβολή των υπο των περιπτ. β, γ', δ', ε', στ' και ζ' της προηγούμενης παραγράφου δικαιολογητικών και των παρακάτω συμπληρωματικών δικαιολογητικών:

α) Γραμμάτιο κατάθεσης στο δημόσιο ταμείο δραχμών δέκα χιλιάδων (10.000).

β) Επίδειξη εκλογικού βιβλιαρίου ή βεβαίωση για κατάθεση δικαιολογητικών για την έκδοσή του.

γ) Υπεύθυνη δήλωση του αιτούντος την άδεια λειτουργίας που συντάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1599/86 ότι αυτός έχει νόμιμο δικαίωμα εκμετάλλευσης του πρατηρίου και ότι δεν καταδικάστηκε για λιποταξία ή ανυποταξία και ότι δεν υπόκειται στις στερήσεις και ανικανότητες που επιβάλλονται από τα άρθρα 82 και 83 του Ν.Δ. 720/70 «περί στρατολογίας» (ΦΕΚ253/Α/1970) που κάθε φορά ισχύουν και δεν καταδικάστηκε κατά την τελευταία πενταετία για νοθεία καυσίμου, και

δ) Όταν πρόκειται για μεταβίβαση, κυρωμένο αντίγραφο του σχετικού συμφωνητικού ή συμβολαίου μεταβίβασης, θεωρημένο από την οικεία εφορία.

3. Μετά την υποβολή των πιο πάνω δικαιολογητικών, χορηγείται η άδεια λειτουργίας η οποία ισχύει για 10 (δέκα) χρόνια.

4. Στην περίπτωση κατά την οποία έγινε οποιαδήποτε μεταβολή των στοιχείων της εγκατάστασης του πρατηρίου κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας λειτουργίας, που προηγούμενα χορηγήθηκε, απαιτείται η υποβολή νέων λεπτομερειακών σχεδίων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 25, στην αρμόδια υπηρεσία για την ανανέωση της άδειας λειτουργίας. Μετά την υποβολή και τον έλεγχο των πιο πάνω δικαιολογητικών σε κάθε περίπτωση, διενεργείται, αυτοψία από επιτροπή, η σύνθεση της οποίας είναι ίδια με την αναφερόμενη στο άρθρο 25 παρ. 2, που ορίζεται από τον οικείο Νομόρχη, που θα εισηγηθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος τη δυνατότητα ή μη της παραπέρα λειτουργίας του πρατηρίου υγραερίου. Η υπηρεσία, εφόσον η πρόταση της επιτροπής είναι θετική, ενεργεί για την ανανέωση της άδειας λειτουργίας του πρατηρίου, διαφορετικά για την ανάκληση της προσωρινά ή οριστικά,

ανάλογα με την περίπτωση, με την επιφύλαξη πάντοτε των όσων ορίζονται στο άρθρο 6 του παρόντος.

5. Η χορηγούμενη άδεια λειτουργίας, κανένα δικαίωμα δεν δημιουργεί υπέρ του προσώπου στο οποίο χορηγήθηκε η υπέρ τρίτου, ούτε για το πρατήριο, και μπορεί, εφόσον διαπιστωθεί οποτεδήποτε ότι σταμάτησαν να υπάρχουν οι προϋποθέσεις, κάτω από τις οποίες χορηγήθηκε, να αφαιρεθεί προσωρινά ή οριστικά με αιτιολογημένη ειδική απόφαση της αρχής, η οποία την χορήγησε.

6. Μη εμπρόθεσμη υποβολή αίτησης μετά των κατά το επόμενο άρθρο οριζόμενων δικαιολογητικών για ανανέωση της άδειας λειτουργίας του πρατηρίου, μπορεί να αποτελέσει λόγο προσωρινής αφαίρεσης της άδειας με απόφαση του οικείου Νομάρχη επί χρονικό διάστημα μέχρι έξι (6) μηνών, μετρούμενο από την ημερομηνία σφράγισης του πρατηρίου.

Άρθρο 27.

Ανανέωση άδειας λειτουργίας.

1. Για την ανανέωση άδειας λειτουργίας του πρατηρίου, υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α) Αίτηση του ενδιαφερομένου.

β) Γραμμάτιο κατάθεσης σε δημόσιο ταμείο δραχμών έξι χιλιάδων (6.000) για κάθε συσκευή διανομής υγραερίου, ή αντλία παροχής υγρών καυσίμων και δραχμών επίσης έξι χιλιάδων (6.000) για κάθε πλυντήριο - λιπαντήριο.

γ) Υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου που συντάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1599/86, ότι δεν έγινε καμμία αλλαγή στο πρατήριο και ότι δεν καταδικάστηκε κατά την τελευταία πενταετία για νοθεία καυσίμων όπως και για λιποταξία ή ανυποταξία και ότι δεν υπόκειται στις στερήσεις και ανικανότητες που επιβάλλονται από τα άρθρα 82 και 83 του Ν.Δ. 720/70 «περί στρατολογίας» (ΦΕΚ 253/Α/1970), όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.

δ) Υπεύθυνη δήλωση διπλωματούχου μηχανικού ή ηλεκτρολόγου ή πτυχιούχου υπομηχανικού, που συντάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1599/86, ότι όλες οι μηχανολογικές και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις του πρατηρίου βρίσκονται σε άριστη κατάσταση και λειτουργούν σωστά και με ασφάλεια.

ε) Το πιστοποιητικό της περίπτ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 26 του παρόντος.

στ) Τη βεβαίωση της περίπτ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 26 του παρόντος.

2. Τυχόν εγκρινόμενη ανανέωση της άδειας λειτουργίας του πρατηρίου μετά από εκπρόθεσμη υποβολή αίτησης συνεπάγεται την καταβολή των εισφορών υπέρ του δημόσιου που ορίζονται για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης πρατηρίου. Στην περίπτωση αυτή ο χρόνος ισχύος της νέας άδειας λειτουργίας υπολογίζεται αναδρομικά από τη λήξη της προηγούμενης άδειας, εφόσον το πρατήριο δεν έχει σφραγισθεί.

Άρθρο 28

Αλλαγή δικαιούχων άδειας λειτουργίας.

Σε περίπτωση παραχώρησης της χρήσης ή της εκμετάλλευσης, πρατηρίου που λειτουργεί νόμιμα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, σε τρίτο πρόσωπο, η νέα άδεια λειτουργίας της εγκατάστασης στο όνομα του τρίτου προσώπου εκδίδεται μετά την υποβολή των παρακάτω δικαιολογητικών:

α) Αίτηση του νέου εκμεταλλευτή.

β) Υπεύθυνη δήλωση του νέου εκμεταλλευτή, που συντάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1599/1986, ότι δεν καταδικάστηκε κατά την τελευταία πενταετία για νοθεία καυσίμων όπως και για λιποταξία, ή ανυποταξία και ότι δεν υπόκειται στις στερήσεις και ανικανότητες που αναφέρονται στα άρθρα 82 και 83 του ν.δ. 720/1970 (Α' 253), όπως αυτά κάθε φορά ισχύουν.

γ) Γραμμάτιο κατάθεσης σε δημόσιο ταμείο δέκα χιλιάδων (10.000) δραχμών για κάθε συσκευή διανομής υγραερίου η αντλία υγρών κασίων (βενζίνης και πετρελαίου).

δ) Υπεύθυνη δήλωση του νέου εκμεταλλευτή, που συντάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1599/86 ότι καμμία αλλαγή δεν έγινε στο πρατήριο.

ε) Υπεύθυνη δήλωση, που είναι συνταγμένη και υπογραμμένη όπως ορίζεται στην περίπτωση δ της παρ. 1 του άρθρου 27 του παρόντος ότι καμμία αλλαγή δεν έγινε στις εγκαταστάσεις του πρατηρίου.

στ) Επίδειξη εκλογικού βιβλιαρίου ή υποβολή βεβαίωσης για κατάθεση δικαιολογητικών για την έκδοσή του.

Η άδεια λειτουργίας του πρατηρίου που χορηγείται με τον τρόπο αυτό ισχύει μέχρι την ημερομηνία λήξης που ορίζεται στην άδεια λειτουργίας που χορηγήθηκε πριν από τη μεταβολή που πραγματοποιήθηκε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρον 29.

Διάφορες ειδικές ρυθμίσεις.

1. Οι διατάξεις του παρόντος δεν έχουν εφαρμογή πάνω στις νέες εθνικές οδούς: α) Κορίνθου - Πατρών, β) Κατερίνης - Θεσσαλονίκης, γ) Κόμβου Αξιού (Χαλάστρας) - Ευζώνων και δ) Κλειδίου - Βεροίας, όπως και των μελλοντικών δημιουργουμένων οδών της ίδιας κατηγορίας, χαρακτηριζομένων ως διεθνών αρτηριών ταχείας κυκλοφορίας, στις οποίες απαγορεύονται οι απ' ευθείας συνδέσεις παροδίων ιδιοκτησιών. Για τις οδούς της κατηγορίας αυτής, ισχύουν οι ειδικές διατάξεις κάθε φορά, οι οποίες ρυθμίζουν τα της εγκατάστασης και λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων και σταθμών εξυπηρέτησης αυτοκινήτων.

2. Με το πρατήριο είναι δυνατός ο ανεφοδιασμός με υγραέριο μόνον των αυτοκινήτων εκείνων για τα οποία επιτρέπεται η χρησιμοποίηση σαν καυσίμου του υγραερίου. Αυτό αποδεικνύεται από την άδεια κυκλοφορίας των αυτοκινήτων.

3. Επιβάλλεται η πλήρης σήμανση του κόμβου κυκλοφοριακής σύνδεσης του πρατηρίου, όπως στα κατά την παρ. 3 του άρθρου 25 του παρόντος εγκεκριμένα σχεδιαγράμματα.

4. Το περιβάλλον του πρατηρίου όταν αυτό λειτουργεί, φωτίζεται όλη τη νύκτα, σύμφωνα με τα όσα ισχύουν, για ηλεκτροφωτισμένες οδούς, ώστε για όσους κινούνται στην οδό να αποφευχθούν ατυχήματα λόγω κακού φωτισμού.

5. Απαγορεύεται η παραλαβή και διάθεση από τα πρατήρια, υγραερίου το οποίο δεν είναι σύμφωνο με τις σχετικές προδιαγραφές για υγραέριο κίνησης αυτοκινήτων (ΥΑ 41/94, ΦΕΚ320Β/26.9.94), «Προδιαγραφές και μέθοδοι ελέγχου υγραερίων κίνησης».

6. Απαγορεύεται η εμφιάλωση υγραερίου για οικιακή χρήση ή βιομηχανική χρήση από τα πρατήρια υγραερίου. Είναι όμως επιτρεπτή η διάθεση, από τα πρατήρια υγραερίου, φιαλών υγραερίου που ανήκουν σε εταιρίες με νόμιμη άδεια εμπορίας υγραερίου, εφόσον η πλήρωση και η σφράγιση των φιαλών έχει γίνει από τις εταιρείες αυτές.

Άρθρο 30 Επιθεώρηση - Ποινές.

1. Επιθεωρήσεις και έλεγχοι πρατηρίων γίνονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο για τη διαπίστωση της καλής, σύμφωνα με τους όρους του παρόντος διατάγματος, λειτουργίας τους.

α) Ετήσιος έλεγχος

Ανά ένα έτος από της ημερομηνίας έκδοσης ή ανανέωσης της άδειας λειτουργίας του πρατηρίου διενεργείται επιθεώρηση, έλεγχος και συντήρηση, όπου αυτή απαιτείται, με μέριμνα του υπεύθυνου του πρατηρίου, από διπλωματούχο μηχανολόγο μηχανικό ή ηλεκτρολόγο μηχανικό ή πτυχιούχο τεχνολόγο μηχανολόγο μηχανικό και αρμόδιο τεχνικό (ως προς την συντήρηση), εκδιδόμενης ακολούθως υπεύθυνης δήλωσης - βεβαίωσης από αυτόν αντίστοιχης προς την προβλεπόμενη από την παράγραφο 1, εδ. δ), του άρθρου 27 του παρόντος, του υπευθύνου του πρατηρίου υποχρεούμενου σε άμεση επίδειξη της στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και τα ειδικά συνεργεία της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

β) Πενταετής επιθεώρηση - έλεγχος και συντήρηση των δεξαμενών υγραερίου του πρατηρίου:

βα) Ελέγχεται κάθε δεξαμενή για την καλή κατάσταση της αντιδιαβρωτικής επικάλυψης. Ο έλεγχος αυτός γίνεται με τη μέθοδο επιβολής ηλεκτρικού ρεύματος (impressed electrical current test) και χωρίς να εκκενωθεί η δεξαμενή από το υγραέριο. Αν ο ανωτέρω έλεγχος δείξει καλή κατάσταση της αντιδιαβρωτικής προστασίας της δεξαμενής, δεν απαιτείται να αφαιρεθεί το χρώμα και να γίνει επιθεώρηση εξωτερική της δεξαμενής ή/και με ειδικό όργανο επιβολής υψηλής τάσεως (HOLIDAY DETECTOR) για τη διαπίστωση και εντοπισμό των ζημιών της αντιδιαβρωτικής προστασίας.

Αν η δεξαμενή προστατεύεται με καθοδική προστασία, δεν απαιτείται ο ανωτέρω έλεγχος. Αρκεί να γίνεται έλεγχος της καλής απόδοσης της καθοδικής προστασίας σε τακτά χρονικά διαστήματα όχι μεγαλύτερα του έτους και να καταγράφονται τα αποτελέσματα. Τον έλεγχο αυτό μπορεί να τον εκτελεί ο μηχανικός που θα διενεργεί την ετήσια επιθεώρηση του πρατηρίου που καθορίζεται στην περιπτ. α της παρούσας παραγράφου.

ββ) Έλεγχος ρύθμισης πίεσης ανοίγματος των ασφαλιστικών βαλβίδων της δεξαμενής. Συνιστάται να αντικαθίστανται οι εν λόγω βαλβίδες με άλλες (καινούργιες ή μεταχειρισμένες και ελεγμένες), όμοιες με τις αντικαθιστώμενες και της ίδιας ρύθμισης πίεσεως ανοίγματος.

Η ανωτέρω πενταετής επιθεώρηση - έλεγχος και συντήρηση πρέπει να διενεργείται με μέριμνα του υπεύθυνου του πρατηρίου από διπλωματούχο μηχανολόγο ή ηλεκτρολόγο μηχανικό, ή πτυχιούχο τεχνολόγο μηχανολόγο μηχανικό, εκδιδόμενης ακολούθως από αυτόν υπεύθυνης δήλωσης - βεβαίωσης αντίστοιχης προς την προβλεπόμενη από την παράγραφο 1, εδ. δ), του άρθρου 27 του παρόντος.

Ο ανωτέρω πενταετής έλεγχος των δεξαμενών του πρατηρίου πρέπει να προγραμματίζεται ώστε να συμπίπτει με το προβλεπόμενο στή περιπτ. α της παρούσης παραγράφου ετήσιο έλεγχο του πρατηρίου όπου, εκτός των άλλων, γίνεται και έλεγχος όλων των οργάνων ελέγχου (δείκτης στάθμης και περιεχομένου, μανόμετρα, κ.λ.π.) και διακοπής (βάννες, βαλβίδες) των δεξαμενών.

γ) Δεκαετής επιθεώρηση - έλεγχος και συντήρηση των δεξαμενών υγραερίου του πρατηρίου:

Ανά δεκαετία επαναλαμβάνεται ο έλεγχος της πενταετίας και επί πλέον γίνεται εσωτερική επιθεώρηση για διαβρώσεις και φθορές ή υδραυλική δοκιμασία. Εάν χρειαστεί, γίνεται παχυμέτρηση των ελασμάτων κάθε δεξαμενής. Κατά τον ανωτέρω επανέλεγχο, τηρούνται και οι διατάξεις των άρθρων 6 και 10 της ΥΑ 14165/Φ174/373/1993 (Β' 673).

2. Οι κατά την προηγούμενη παράγραφο επιθεωρήσεις και έλεγχοι μπορεί να γίνονται και από ειδικά συνεργεία τα οποία συγκροτούνται με κοινή απόφαση, των Υπουργών Συγκοινωνιών και Δημόσιας Τάξης ή με απόφαση του οικείου Νομάρχη. Τα ειδικά αυτά συνεργεία αποτελούνται από εκπροσώπους των οικείων υπηρεσιών συγκοινωνιών και αστυνομικών αρχών.

Αν κριθεί αναγκαίο για τον έλεγχο, στα παραπάνω συνεργεία συμμετέχουν και εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών, Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος, των υπηρεσιών Αγορανομίας και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

3. Αν κατά τον έλεγχο διαπιστώνεται από το προσωπικό του πρατηρίου παράβαση των διατάξεων των παρ. 2, 5 και 6 του, άρθρου 29 του παρόντος τα αρμόδια όργανα, προβαίνουν αμέσως στην αφαίρεση της άδειας λειτουργίας του πρατηρίου και στη σφράγιση των εγκαταστάσεων αυτού για χρονικό διάστημα είκοσι (20) εργάσιμων ημερών, ύστερα από τη σύνταξη σχετικού πρωτοκόλλου προσωρινής σφράγισης. Η μη τήρηση της πιο πάνω διάταξης διαπιστώνεται όταν η εγκατάσταση πλήρωσης του πρατηρίου είναι συνδεδεμένη με την υποδοχή εφοδιασμού του αυτοκινήτου ή με τη φιάλη υγραερίου αντίστοιχα. Για τον τρόπο της πιο πάνω σφράγισης καθώς και της αποσφράγισης εφαρμόζονται όσα ορίζονται στην κανονιστική απόφαση ΣΤ-18210/1971, (ΦΕΚ 344/Α/1971) των Υπουργών Συγκοινωνιών και Δημόσιας Τάξης, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την όμοια κοινή απόφαση ΣΤ-41232/1971 (ΦΕΚ 907/Β', 1971).

Πριν από τη σφράγιση ο εκμεταλλευτής του πρατηρίου φροντίζει για την εκκένωση των εγκαταστάσεων εντός της ίδιας ημέρας που διαπιστώθηκε η παράβαση.

4. Για τις άλλες περιπτώσεις λειτουργίας πρατηρίων του διατάγματος αυτού, είτε γιατί αυτά λειτουργούν χωρίς να έχει χορηγηθεί σχετική άδεια, είτε γιατί λειτουργούν μετά τη λήξη της ισχύος της άδειας λειτουργίας τους, είτε λειτουργούν κατά παράβαση των λοιπών όρων λειτουργίας τους, έχουν εφαρμογή οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που ορίζονται με το Ν.Δ. 869/1971 «περί επιβολής διοικητικών και ποινικών κυρώσεων κατά των κυρίων ή εκμεταλλευτών πρατηρίων διαθέσεως υγρών καυσίμων, και λοιπών συναφών εγκαταστάσεων λειτουργουσών άνευ άδειας λειτουργίας ή κατά παράβαση των όρων των κειμένων διατάξεων» (ΦΕΚ 79/Α/1971).

Άρθρο 31

Χρήση γειτονικών εγκαταστάσεων

1. Απαγορεύεται η ίδρυση και λειτουργία εγκαταστάσεων για χρήση που προβλέπεται στις περιπτώσεις ε και στ της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του παρόντος σε αποστάσεις μικρότερες από τις προβλεπόμενες στις περιπτώσεις αυτές.

2. Σε περίπτωση υπάρξεως τοιούτων εγκαταστάσεων σε απόσταση μικρότερη της προβλεπόμενης υπό του παρόντος, από εγκατάστασιν λειτουργούντος ή υπό ίδρυση πρατηρίου, διατάσσεται η διακοπή λειτουργίας της εγκατάστασης εκείνης η οποία ιδρύθη μεταγενέστερα.

3. Πρατήρια υγραερίου ή μικτά πρατήρια που έχουν λάβει άδεια ίδρυσης ή λειτουργίας προγενέστερη εγκαταστάσεων οι οποίες εμπίπτουν στις περιπτώσεις των εδαφίων δ), ε) και στ) του άρθρου 4 του παρόντος, συνεχίζουν σε κάθε περίπτωση τη λειτουργία τους μη επηρεαζόμενα από τις προβλεπόμενες στο άρθρο αυτό αποστάσεις των μεταγενεστέρων αυτών εγκαταστάσεων.

Άρθρο 32

Μεταβατικές διατάξεις

1. Το παρόν Διάταγμα αφορά τις νέες εγκαταστάσεις ή επεκτάσεις υφισταμένων εγκαταστάσεων (μόνο για το επεκτεινόμενο τμήμα). Δεν αφορά τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις ή αντικαταστάσεις στοιχείων εξοπλισμού όσον αφορά τις αποστάσεις ασφαλείας καθώς και τις προϋποθέσεις κυκλοφοριακής σύνδεσης. Τα αντικαθιστώμενα όμως στοιχεία πρέπει να πληρούν τις λοιπές διατάξεις του παρόντος Διατάγματος. Επίσης, οι όροι και διατάξεις των άρθρων 20, 21 και 22 του π.δ. 595/1984 όπως τροποποιούνται με το παρόν Διάταγμα, πρέπει να εφαρμοστούν και στα υπάρχοντα πρατήρια εντός πέντε ετών από της ισχύος του παρόντος.

2. Πρατήρια ή μικτά πρατήρια για τα οποία έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας κατά τις διατάξεις του π.δ. 269/1981 (Α' 76) ή άδεια λειτουργίας ή ίδρυσης, ή έγκριση καταλληλότητας θέσης κατά τις διατάξεις του π.δ. 595/1984 όπως ίσχυε πριν από τη δημοσίευση του παρόντος, διέπονται από εκείνες τις διατάξεις πλην της παραγράφου 3 του άρθρου 12 και των άρθρων 20, 21 και 22 του π.δ. 595/1984, τα οποία εφαρμόζονται όπως τροποποιούνται με το παρόν διάταγμα. Διατάξεις του παρόντος που διασφαλίζουν ευνοικότερους όρους λειτουργίας από τις προισχύουσες, τυγχάνουν εφαρμογής και στα πρατήρια αυτά. Στα ως άνω πρατήρια οι αναφερόμενες στο άρθρο 4 του Π.Δ. 595/1984 αποστάσεις, όπως τροποποιούνται με το παρόν Διάταγμα, ορίζονται σε 20 μέτρα στο εδάφιο δα) της περιπτ. δ, σε 25 μέτρα στην περίπτωση δβ) του ίδιου εδαφίου, σε 50 μέτρα στην περιπτ. ε και 75 μέτρα στην περιπτ. στ.

3. Πρατήρια υγραερίου ή μικτά πρατήρια που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας σύμφωνα με τις διατάξεις των π.δ. 269/1981 και 595/1984 και βρίσκονται σε περιοχές που χαρακτηρίζονται ως κοινόχρηστοι χώροι, ή ως χώροι προοριζόμενοι για άλλη κοινοφελή χρήση, συνεχίζουν να λειτουργούν μέχρι την ημερομηνία συντέλεσης της απαλλοτρίωσης, η οποία ορίζεται ως η ημερομηνία κατάθεσης του οριστικού τιμήματος στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

4. Πρατήρια υγραερίου ή μικτά πρατήρια που διαθέτουν ισχύουσα την 31^η Δεκεμβρίου 1997 έγκριση καταλληλότητας θέσης, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου και προωθούνται μέχρι του τελικού σταδίου της άδειας λειτουργίας.

5. Η ισχύς των αδειών λειτουργίας που έχουν χορηγηθεί ή ανανεωθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 269/1981 ή του π.δ. 595/1984 όπως ίσχυε, και δεν έχουν λήξει κατά τη δημοσίευση του παρόντος, παρατείνεται μέχρι 10 (δέκα) χρόνια από την έκδοση ή ανανέωσή τους, μετά την πάροδο των οποίων πρέπει να υποβληθούν τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την περαιτέρω ανανέωσή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 595/1984, όπως τροποποιείται με το παρόν διάταγμα. Η παράταση αυτή βεβαιούται επί του εγγράφου της ισχύουσας άδειας λειτουργίας τους από την αρμόδια υπηρεσία που τη χορήγησε χωρίς άλλη διαδικασία, μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων.

Άρθρο 33

Ισχύς

Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα 20 Δεκεμβρίου 1984
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ   Ο ΑΝΑΠΛ. ΥΠΟΥΡΓ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΡΡΑΚΗΣ   **ΔΗΜ. ΤΣΟΒΟΛΑΣ**
ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΝΙΚΟΛΑΚΗΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

---

1. Οπου στο παρόν διάταγμα συναντάται υπεύθυνη δήλωση, ισχύει του Ν.Δ.1599/86.
  2. Τα γραμμάτια κατάθεσης σε δημόσιο ταμείο έχουν αναπροσαρμοστεί και είναι δέκα χιλιάδες (10.000) δραχμές και έξι χιλιάδες (6.000) δραχμές αντίστοιχα.
  3. Οπου στο παρόν διάταγμα αναφέρονται οι διατάξεις «περί στρατολογίας», ισχύει το άρθρο 19 του Ν.Δ. 1763/1988.
-